ZBIÓR

PIEŚNI Z MELODYJAMI

w Kościele rzymsko-katolickim

od najdawniejszych czasów używanych;

uskuteczniony

przez

Teofila Klonowskiego,

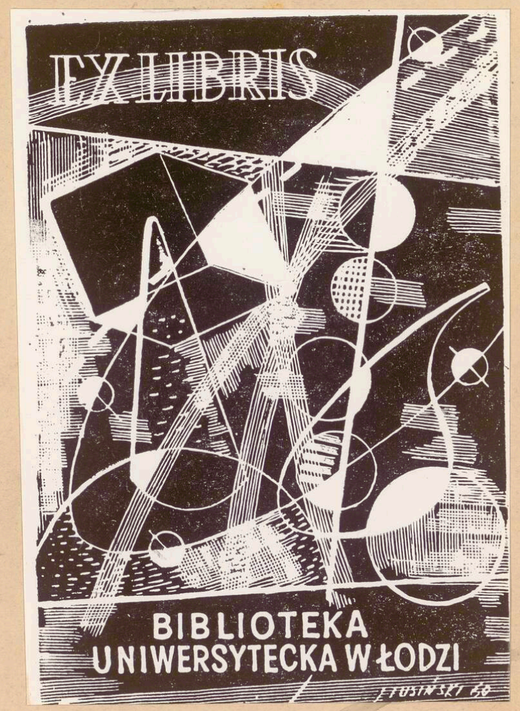
Nauczyciela przy Król. katol. naucz. Seminaryum w Poznaniu.

ZESZYT PIERWSZY.

POZNAŃ,

NAKŁADEM I DRUKIEM LUDWIKA MERZBACHA.

1858.

EX LIBRIS
BIBLIOTEKA
UNIWERSYTECKA W ŁODZI
J. TUSIŃSKI

30.1
TYLKO NA MIEJSCU
BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA W ŁODZI
M22692
M 22692/1
Tnm 38

Ludwik Drozdowicz
organista.

Rok kościelny (annus ecclesiasticus).

Przez rok kościelny rozumieją się te czasy i dni, które kościół katolicki, ta Matka nasza, ta Oblubienica Chrystusa, na ten cel i koniec rok rocznie obchodzi, ażeby wierni z wdzięcznością rozpamiętywali Boskie tajemnice i dobrodziejstwa, oraz aby mieli sposobność zatrudnienia się świętemi zwyczajami, obrzędami i nabożnemi ćwiczeniami dla zbudowania się i uświęcenia.

Aby człowiek ciągle sam na siebie zwracał uwagę, kościół uczynił podział czasu. Jak wszystko, cokolwiek pochodzi od katolickiego kościoła, tak i ten podział czasu nosi na sobie piętno mądrości i użyteczności. Rok kościelny dzieli się na trzy części: Pierwsza, która obejmuje Adwent aż do Bożego Narodzenia (festum Nativitatis Domini), wystawia obrazowo cztery tysiące lat przygotowania, wzdychań i oczekiwań starego świata, aż do chwili, w któréj otworzyły się Niebiosa i spuściły Sprawiedliwego, oczekiwanego od narodów. Druga, rozciągająca się od Bożego Narodzenia aż do Wniebowstąpienia Pańskiego (festum Ascensionis Domini), zawiera cały żywot ziemski Odkupiciela. Nakoniec trzecia, od Zesłania Ducha świętego (w pospolitym języku „Zielone Świątki," po grecku Pentecostes, po łacin. Quinquagesima Paschalis, — Pięćdziesiątnica) aż do Wszystkich Świętych (festum Omnium Sanctorum), przypomina nam życie kościoła.

Powszechniejszy zaś podział jest następujący.

Rok kościelny (annus ecclesiasticus) tém się różni od roku świeckiego, że nie z pierwszym Stycznia, lecz z pierwszą Niedzielą adwentową bierze swój początek; rok kościelny nie stósuje się też podług słońca widomego, stworzonego, lecz podług niewidzialnego, niestworzonego, słońca duchowego: Boga Ojca, Syna i Ducha świętego. A to słońce weszło i objawiło się najwidoczniéj przez przyjście na świat Zbawiciela, Jezusa Chrystusa, stąd też rok kościelny rozpoczyna się z Adwentem, t. j. z oczekiwaniem przyjścia Messyjasza. Tak samo nie zna rok kościelny czterech pór roku, lecz obejmuje trzy wielkie okresy (cykle) świąteczne: 1) okres (cykl) Bożego Narodzenia, 2) (cykl) Wielkanocny i 3) (cykl) Zielonych Świątek. W pierwszym objawia się szczególniéj miłość Ojca, w drugim miłość Syna, w trzecim miłość Ducha świętego.

Okres Bożego Narodzenia rozpoczyna się z pierwszą Niedzielą Adwentu, ciągnie się aż do ostatniéj Niedzieli po Trzech Królach czyli po Objawieniu się Pańskiém (Epiphania).

Okres Wielkanocny zaczyna się od Niedzieli dziewiątéj, zwaną Siedmdziesiątnica (Septuagesima) przed Wielkanocą, a kończy się z Niedzielą Wniebowstąpienia Pańskiego (Ascensio Domini).

Okres Świąteczny trwa, począwszy od Wniebowstąpienia Pańskiego, aż do ostatniéj Niedzieli po Świątkach.

ku 254/77/20
29.11

Adwent.

(Tempus ante festum Christi nati; hebdomades, quae anniversariam Christi nati memoriam praecurrunt).

Adwent (Adventus) wyraz z języka łacińskiego, oznacza przyjście. (Adwent teraz powinienby się zwać przedprzyjściem, przedadwenciem, bo pierwszy dzień świąt Bożego Narodzenia jest właściwie adwentem czyli istotném przyjściem Chrystusa). Przyjście zaś Chrystusa jest dwojakie: jedno nastąpiło, gdy się narodził, drugie nastąpi, gdy przyjdzie sądzić czyli nagradzać i karać. Pierwsze stało się początkiem królestwa Bożego w czasie, drugie początkiem będzie onego w wieczności.

Wiemy, mówi ś. Bernard, (ur. 1091 † 1153) o trojakim Adwencie, o trojakiém przyjściu Chrystusa: do człowieka, w człowieka i przeciw człowiekowi. Przy pierwszym przyszedł w ciele i słabości, przy drugim przychodzi w duchu i potędze, przy ostatnim w chwale i majestacie.

Powstanie (epoka) Adwentu sięga r. 380, gdzie na koncylium czyli synodzie w Saragossie, oznaczono czas jego trwania, a pewne dowody obchodzenia Adwentu mamy z 5 i 6 wieku.

Kościół ś. zaczyna od Adwentu rok swój kościelny; bo on stanowi epokę, od któréj zaczęły się spełniać tajemnice święte, odnoszące się do odkupienia narodu ludzkiego i przyjścia Zbawiciéla świata, a po któréj świat wziął początek swego odrodzenia i naprawy swych obyczajów.

Lecz, że Boże Narodzenie przypadać może każdego dnia w tygodniu, przeto i Adwent a daléj i rok sam różnéj bywa długości. Najwcześniéj zaś podług teraźniejszego prawa kościelnego zaczynać się może 27 Listopada, najpóźniéj 3 Grudnia, t. j. od Niedzieli najbliższéj uroczystości ś. Andrzeja, Apostoła, albo też która po tejże następuje; to są granice roku kościelnego, miewającego 52 lub też 53 tygodnie.

Podług 9go kanonu koncylium z roku 581 (Concilium Matisconense) Adwent bowiem trwał sześć tygodni i zaczynał się na ś. Marcin t. j. zaraz po oktawie Wszystkich Świętych, stąd nazwisko łacińskie Quadragesima Martini. Kościół medyolański, wierny swoim dawnym zwyczajom, zachowuje dotąd te sześć tygodni Adwentu. Ten zwyczaj istnieje także na Wschodzie u Greko-Unitów.

Okres (cykl) Bożego Narodzenia zaczyna się z pierwszą Niedzielą Adwentu, w czasie snu przyrodzenia, kiedy mrozy, mgły i ciemności zalegają naturę. Taki sam widok przedstawiała ludzkość, nim ją Chrystus Pan odkupił. Błędy, grzechy i ciemności śmierci gniotły ją; nie wielu tylko sprawiedliwych wzdychało z tęsknotą za Zbawicielem. Zbawiciel został wprawdzie zaraz po pierwszym upadku rodziców naszych (protoplastow [Urmenſchen] Adama i Ewy) światu przyobiecany*), atoli ubiegło lat cztery tysiące aż do jego przyjścia i ten czas był Adwentem messyjańskim czyli historycznym, czasem przygotowania i oczekiwania przyjścia Zbawicielowego. Co się wówczas działo w umyśle ludzkości, to się ma teraz powtórzyć w sercu każdego chrześcijanina. („Fratres, hora est, jam nos de somno surgere“ etc.).

W czasie nabożeństwa adwentowego nie używa kościół ubioru radości, lecz miasto wesołéj barwy przywdziewa ubiór fioletowego koloru (violaceus), będącego znakiem skruchy, bo Adwent jest czasem (epoką) żałoby i pokuty, jakoby małym postem, podobnym do Wielkiego Postu przed Wielkanocą; opuszcza się we Mszy św. hymn wesoły, anielski: „Gloria in excelsis Deo“ (Chwała na wysokości Bogu); ponieważ go Aniołowie

*) Bóg rzekł do węża: położę nieprzyjaźń między tobą a niewiastą, między nasieniem (plemieniem) twojém, a nasieniem (plemieniem) jéj: ona zetrze głowę twoję, a ty czychać będziesz na piętę jéj (I. Mojż. 3, 15).

Pod tą niewiastą wedle objaśnień Ojców świętych rozumie się Najświętsza Panna Maryja, a pod nasieniem tejże Syn Boski, słowo wcielone, nam obiecany Zbawiciel, Jezus Chrystus, który moc piekielnego nieprzyjaciela, t. j. królestwo (państwo) otrzymane na ziemi w skutek grzechu narodu ludzkiego, zburzył.

dopiero po Narodzeniu Książęcia pokoju zanucili; ale ten smutek, jak powiada Durand, że nie może być radość wszelka usunięta, łagodzi się (Wcielenia Syna Bożego) nadzieją, którą wyraża użyte we Mszy ś. Alleluja, to godło najwyższego chrześcijan zachwytu. Milknie także hymn tryumfalny dziękczynienia, hymn ambrożyański: „Te Deum laudamus (Ciebie Boże chwalimy). Zabrania kościół odprawiać wesół czyli gód małżeńskich*), tańców i wszelkich większych rozrywek, zabaw, bali, co wszystko służy ku obudzeniu uczuć pokuty, a nakazuje naśladować w rozmyślaniu i skupieniu ducha Maryją, któréj myśli i serce było przejęte czcią i miłością Jezusa Chrystusa, a którego w żywocie nosiła. Przed świtem odprawia się u nas co dzień przez cały Adwent Msza ś. zwana Roratami, ku czci Wcielenia Syna Bożego. Odprawia się zaś przed świtem dla wyrażenia: że naród ludzki zostawał przed przyjściem Chrystusa w grubéj ciemności błędów i obrzydłego bałwochwalstwa; także na znak, aby chrześcijanie okazali swoją czujność w oczekiwaniu przyjścia ich Oblubieńca i Zbawiciela Jezusa Chrystusa. Zowie się zaś ta Msza ś. „Roratami,“ bo się zaczyna od łacińskich wyrazów: „Rorate coeli desuper et nubes pluant justum. Aperiatur terra et germinet Salvatorem,“ co znaczy: „Spuśćcie rosę niebiosa z wierzchu, a obłoki niech spuszczą z dżdżem Sprawiedliwego; niech się otworzy ziemia i zrodzi Zbawiciela (Izaj. 45, 8). To proroctwo Izajasza wyraża gorącą tęsknotę Patryarchów i Proroków za Odkupicielem świata.

Świeca, na środku ołtarza i to wyżéj nad inne podczas téj Mszy ś. stojąca, wyobraża Najświętszą Maryją Pannę. Jak bowiem jutrzenka poprzedza światło dzienne, tak Maryja, ta cudowna Orędownlczka, ten wzór odrodzonéj Kobiety, poprzedza słońce sprawiedliwości, Jezusa Chrystusa, którego na świat wydała. (Per foeminam mors, per foeminam vita; per Evam interitus, per Mariam salus. S. Aug. de Symbol. ad Catech. Tract. III, §. 4).

Alleluja jest wyraz hebrajski, znaczący: Chwalcie Pana, (Laudate Dominum), Chwalcie Boga; wyraz (w pospolitém znaczeniu) radosnego uniesienia (weselcie się!); żaden język nie mógł go należycie zastąpić i wszystkie go tedy oryginalnie przyjęły.

Dawniéj też pościli chrześcianie przez cały czas Adwentu, i ten to zwyczaj niektóre zakony dotąd jeszcze zachowują. Pius VI. Papież w roku 1775 post ten rozciągnął tylko na Środy i Piątki adwentowe. Nakoniec w ciągu adwentu przypada Post suchodniowy, aby przez tę wstrzemięźliwość i jałmużnę uprosić sobie łaskę Nieba i przebaczenie za winy. Post, co dopiero wspomniony, ponawia się w kościele katolickim co trzy miesiące: we Środę, Piątek i Sobotę jednego tygodnia, stąd zowie się inaczéj kwartałowy (die Quatember oder Vierteljahrsfaſte)**). Nazwa zaś suchedni przypomina, że w dawnych czasach przepędzali wierni te trzy dni na samych tylko suchych pokarmach, zwykle tylko na suchym chlebie. Suchedni pochodzą od czasów apostolskich; tylko porządek i czas zachowania tychże nie wszędzie był stały. Dopiero Papież Grzegorz VII. († 1085) oznaczył stale czas, w który przypadać mają, a mianowicie: po trzeciéj Niedzieli Adwentu, po pierwszéj Niedzieli W. Postu, w pierwszym tygodniu po Zielonych Świątkach i w jesieni przed najbliższą Niedzielą ś. Mateusza, Apostoła.

Ewangelie święte w Niedziele adwentowe.

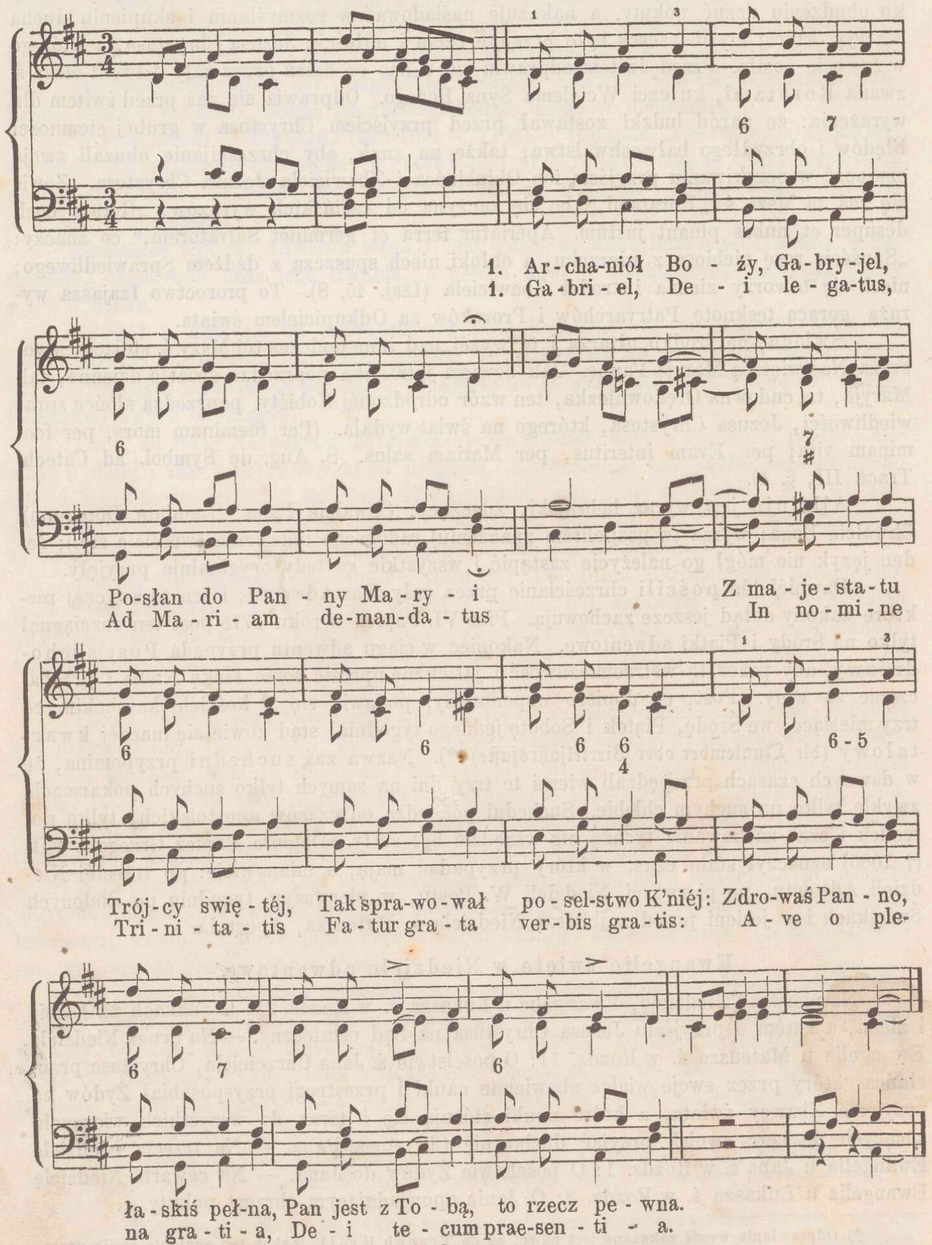
Na pierwszą Niedzielę, Ewangelia u Łukasza ś. w Rozdz. 21: O znakach na Niebie i ziemi, a zatém o przyjściu Jezusa Chrystusa na Sąd ostateczny. — Na drugą Niedzielę Ewangelia u Mateusza ś. w Rozdz. 11: O poselstwie ś. Jana Chrzciciela, Chrystusa przesłańca, który przez swoje wielce zbawienne nauki i przestrogi przysposabiał Żydów na przyjęcie Zbawcy świata, a które nauki stósują się i teraz do wszystkich wiernych, chcących do serc swoich przyjąć duchownie Chrystusa Pana. — Na trzecią Niedzielę Ewangelia u Jana ś. w Rozdz. 1: O poselstwie Żydów do Jana. — Na czwartą Niedzielę Ewangelia u Łukasza ś. w Rozdz. 3: O Janie opowiadającym chrzest pokuty.

*) Odprawianie wesół zakazane jest nawet aż do Trzech Króli. Zakaz ten znajduje swoje usprawiedliwienie w tém, że pierwiastkowo uroczystość Narodzenia Jezusa Chrystusa 6 Stycznia pod nazwą Teofanii obchodzono. **) Jejunium quatuor temporum.

Pieśni adwentowe.

PIEŚŃ 1.

Archanioł, Gabryjel. — Gabriel, Dei legatus.

2. Panna się wielce zdumiała — Z poselsta, które słyszała; — Pokorniuchno się skłoniła, — Jako Panna sromieżliwa, — Zasmuciła się z téj mowy, — Nic nie rzekła Aniołowi.

3. Ale poseł z wysokości — Napełnion Boskiéj mądrości, — Rzekł Jéj: nie bój się Maryja, — Najszczęśliwszaś Panno miła, — Nalazłaś łaskę u Pana, — Oto poczniesz jego Syna.

4. Jezus nazwiesz Imię jego, — Będzie Synem Najwyższego, — Wielki z strony człowieczeństwa, — A niezmierny z strony Bóstwa: — Wieczny Syn Ojca wiecznego, — Zbawiciel świata wszystkiego.

5. A jakożby to mogło być, — Jęła Panna k'niemu mówić: — Ja nie chcę męża nigdy znać; — Jął Jéj Anioł tak powiadać: — Iż Duch święty z swéj miłości, — Sprawi to w Tobie w czystości.

6. Temu Panna uwierzyła, — Przyzwalając, tak mówiła: — O pośle Boga wiecznego, — Gdyż to wola Pana mego, — Toć ja służebnica jego, — Stań się według słowa tego.

7. Rychléj, niżby kto mgnął okiem, — Stał się Syn Boży człowiekiem, — W żywocie Panny najczystszéj, — Ze krwie czystego serca Jéj, — Sprawą Boga wszechmocnego, — Miłośnika człowieczego.

8. I toć wielka miłość była, — Boga Ojca jego Syna; — Iż dla człowieka grzesznego, — Z majestatu najświętszego, — Z miłości wiecznéj przed wiekiem, — Stał się Syn Boży człowiekiem.

9. O Aniele Gabryjelu! — Najszlachetniejszy z tak wielu, — O pośle najznakomitszy, — Nie jest równy tobie inszy: — Z poselstwa, któreś sprawował, — Znać, iż cię Bóg umiłował.

10. Pośle Boga wszechmocnego, — Gdyś tak w wielkiéj łasce jego, — Módl się do Pana za nami, — I do Téj Najświętszéj Panny, — Abyśmy z grzechów powstali, — Po śmierci z nim królowali.

11. Bogu Ojcu wszechmocnemu, — Synowi jego miłemu, — I Duchowi najświętszemu, — Bogu w Trójcy jedynemu, — Dziękujmy dziś w pokorności, — Za ten cud Jego miłości. Amen.

Objaśnienie. Gabryjel (Anioł objawienia) wykłada się Fortitudo Dei, albo wedle ś. Hieronima: Robustus Dei, moc i siła Boża. Gabryjel jest z rzędu Archaniołów, stojących przed tronem oblicznośći Pańskiéj. Już dawniéj był posłany do Proroka Daniela dla objawienia Messyjasza; tenże sam Archanioł głosił Zacharyjaszowi narodzenie ś. Jana, a teraz sprawuje poselstwo najważniejsze Wcielenia Bożego. Gabryjel znaczy moc, albo siła Boża, jakby na wykazanie, że dzieło najwyższéj potęgi tylko mocą Bożą zostało dokonane. Był zas wyprawiony do małego w Galilei miasteczka Nazaret (Ναζαρέθ albo Ναζαρέτ) co znaczy kwiat, bo w téj kwiecistéj dolinie kwiat Nieba i ziemi rozwinął się dla świata. Nazaret była ojczyzna Chrystusowa; tam był poczęty Bóg, tam sprawiedliwy Józef, cieśla, pędził ciche, ukryte, pracowite i niewinne życie z Maryją, i Chrystusem i dlatego Zbawiciela powszechnie nazywano Jezusem Nazarejskim. Nazaret leży o 21 godzin drógi od Jeruzalem.

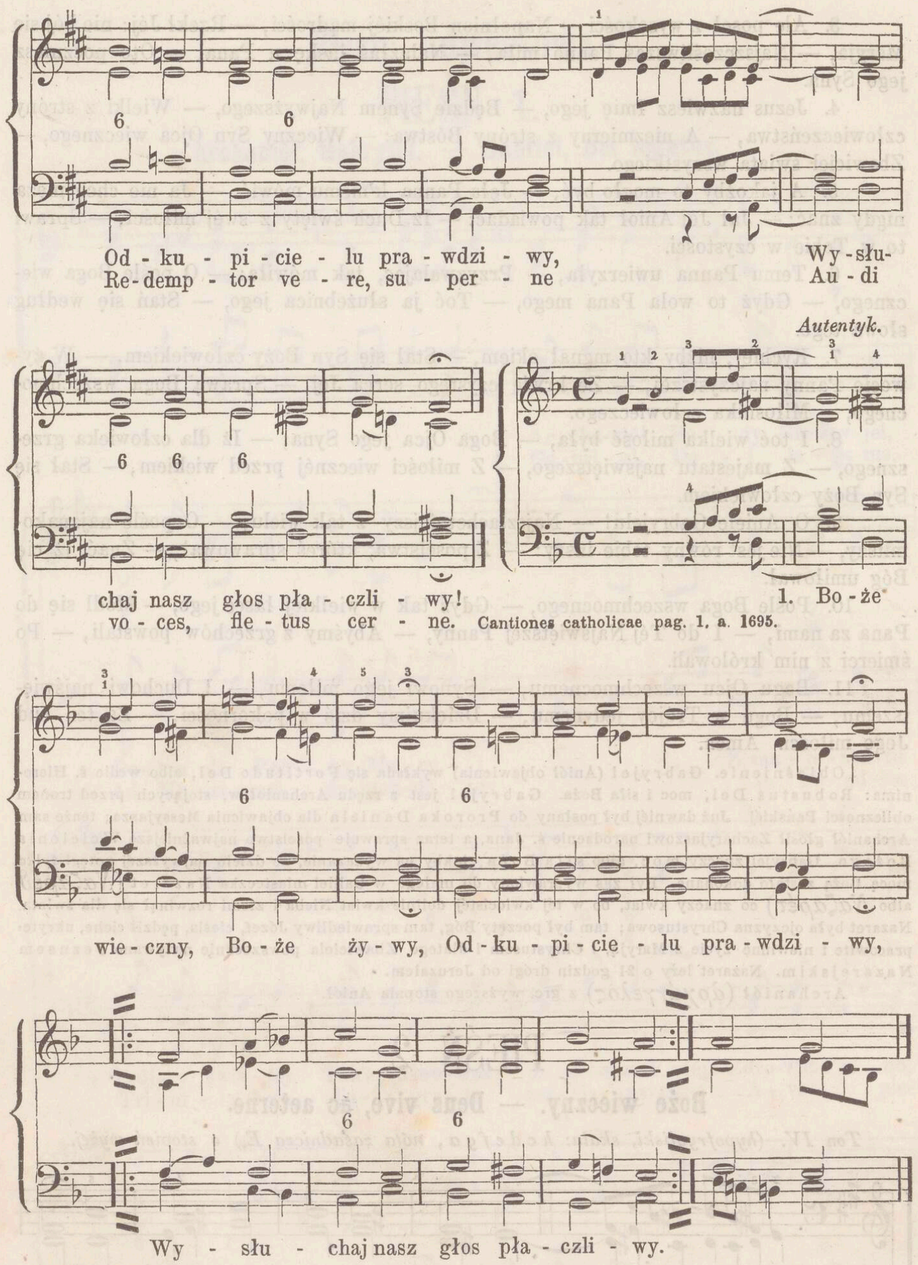
Archanioł (ἀρχάγγελος) z grc. wyższego stopnia Anioł.

PIEŚŃ 2.

Boże wieczny. — Deus vive, ac aeterne.

Ton IV. (hypofrygijski, skala: h c d e f g a, nóta zasadnicza E,) o stopień wyżéj.

Cantiones catholicae pag. 1. a. 1695.

2. Któryś jest na wysokości, — Schyl Nieba, użycz litości: — Spuść się w nasze głębokości.

3. O niebieskie góry srogie, — Spuśćcie rosę na ubogie, — Dajcie nam zbawienie drogie.

4. Nie trzymajcie przejrzanego, — Chmury swoim dżdżem naszego — Przynieście sprawiedliwego.

5. Przyjdź, co rychléj miłosierny, — O Boże! człowiek mizerny, — Ciebie czeka, Tobie wierny.

6. Obejdź się z nami łaskawie, — Zmiłuj się po nagłéj sprawie, — Racz przyjśdź ku Twéj wiecznéj sławie.

7. Odmień, Panie, Twój gniew srogi, — Odmień, niech człowiek ubogi — Nawiedzi Twe święte progi!

8. Usłysz płacz stworzenia swego, — Daj doczekać uciesznego — Narodzenia Syna Twego.

9. Amen zakrzykniem wdzięcznemi — Głsoy, by nas Bóg z świętemi — Złączył poczty anielskiemi. Amen.

PIEŚŃ 3. (Antyfona).

Ecce Dominus veniet.

PIEŚŃ 4.

Głos wdzięczny z Nieba wychodzi. — Vox grata tonat coelitus.

*) Cantiones catholicae pag. 19. a. 1695.

2. *a*) Z rószczki Jesse kwiat zakwita, Który zbawieniem świat wita, Pan Bóg zesłał Syna swego Przed wieki narodzonego.

3. Ojcowie tego czekali, Tego Prorocy żądali, Tego Bóg światu miał zjawić, Od śmierci człeka wybawić.

4. Którego, aby wąż zdradził, Z rajskich rozkoszy wysadził, Skusił, by z drzewa rajskiego Skosztował zakazanego.

5. Przez co był z Raju wygnany, I na wieczną śmierć skazany; Lecz Pan użalił się tego, Myślił o zbawieniu jego.

6. Wnet Anioł Pannie zwiastował, O czém Prorok prorokował: Iż miał powstać Syn zacnego Plemienia Dawidowego.

7. Weselcie się, ziemskie strony! Puściwszy niebieskie trony, Bóg idzie na te niskości, Z niewymównéj swéj litości.

8. Weselcie się i Anieli, A bądźcie z tego weseli: Że się nam Bóg w ciele stawi, Ten upadek nasz naprawi.

9. Weselcie się, wszyscy święci, I wy, ludzie, smutkiem zdjęci, Idzie na świat Odkupiciel, Strapionych wszystkich Zbawiciel.

10. Wesel się, stary Adamie, Wesel się i Abrahamie, Już wstaje twe pokolenie, Wszystkich narodów zbawienie.

11. Wesel się i ty, Dawidzie, Oto Król do ciebie idzie, Który na tronie twym siędzie, Na wieki królować będzie.

12. Weselcie się i dziateczki, Matki i cne panieneczki; Oto Panna Syna rodzi, Niech ta wieść wszystkich zachodzi.

13. Którą Archanioł pozdrowił, A te słowa do Niéj mówił: Zdrowa bądź, pełnaś światłości, Porodzisz Syna w czystości.

14. Panna, gdy to usłyszała, Pokornie odpowiedziała: Otom służka Pana mego, Stań się według słowa Twego.

15. Szczęśliweż to ukorzenie, Które dało nam zbawienie, Serce Panny zniewoliło, Boga z Nieba wywabiło.

16. Przez Twą pokorę żądamy, Niech téj łaski doznawamy, By nam grzechy nieszkodziły, Od Boga nas nie dzieliły.

17. Zjednaj nam u Syna Twego, Zbawiciela świata tego: Czystość, miłość i pokorę, Naszę gładzącą niesworę.

18. Daj nam pozbyć, co jest złego, Daj dójśdź dobra najwyższego; Przez pokorę nas takową Wpraw w społeczność Jezusową. Amen.

*) *V.* Rorate, coeli, desuper et nubes pluant Justum.
R. Aperiatur terra et germinet Salvatorem. Izai cap. 15.

b) Spuśćcie rosę, niebiosa, z wierzchu, a obłoki niech spuszczą ze dżdżem Sprawiedliwego.
Niech się otworzy ziemia i zrodzi Zbawiciela. Amen.

---

a) ישעיהו gr. Ἡσαΐας, Vulg. Isaias. Izajasz (*Zdrowie Pańskie*) widzi Ją (N. P. M.) prorockim duchem jako *rószczkę Jessego*, wydającą kwiat, czyli Zbawiciela świata (11. 1.)

W Starym Zakonie owa rószczka Aaronowa, która, suchą będąc, rozkwitła, nie miała innego znaczenia, jak panieństwo Maryi, która poczęła i urodziła, męża nie znawszy. U Izajasza czytamy następujące proroctwo: „Wyjdzie rószczka z korzenia Jessego i Kwiat z korzenia jego powstanie (wzrośnie) i odpocznie na nim duch Pański, duch mądrości i rozumu.“ *Rószczka* znaczy tu pannę, a *Kwiat* płód panieński. Lecz w inném miejscu daleko wyraźniéj jeszcze ten sam Prorok przepowiada, gdy mówi: „*Oto Panna pocznie i porodzi syna i będzie nazwane imię jego* „**Emmanuel**,“ עמנואל (z hebr.) (Ecce! Virgo concipiet, et pariet filium: et vocabitur nomen ejus Emmánuel), co się wykłada: *Bóg z nami.* Izai VII. 14.

Isai, ישי gr. Ἰεσσαί, Vulg. Isai. *Dar Boga*, inaczéj zwany *Jesse*, Betlejemczyk, syn Obeda, miał ośmiu synów, pomiędzy którymi Dawid najmłodszy stał się najsławniejszym i był głową familii, królem *wedle serca Bożego.*

b) *Wiersze* są to krótkie zdania, wyjęte z Pisma św., którémi kościół obudza uwagę naszą; dlatego téż śpiewane bywają na jeden głos.

Praeludium do pieśni 4.

L. E. Gebhardi.

PIEŚŃ 5.

Hejnał wszyscy zaśpiewajmy. — Ela omnes cecinamus.

Ze Śpwn. X. M.

2. Mocny Boże z wysokości, — Ty światłem swéj wszechmocności, — Rozpędź piekielne ciemności.

3. Jużci ona noc minęła, — Co wszystek świat ucisnęła, — A początek z grzechu wzięła.

4. Na to Boży Syn jedyny, — By ciemności zniósł i winy, — W żywot wstąpił świętéj Panny.

5. Temu Bóg dał nas w opiekę, — By czartowską zniósł z nas rękę, — I piekielną odjął mękę.

6. Ten łaskawie nas przyjmuje, — Z wiecznych ciemności wyjmuje, — Światłość zbawienną gotuje.

7. Tylko nam ta noc zostanie, — Co jest na odpoczywanie, — A odnawia pracowanie.

8. Lecz i prace i wsze sprawy, — Da szczęśliwe Bóg łaskawy. — Byle Bogu był człek prawy.

9. Boże prawdziwa światłości, — Ty oświeć nasze ciemności, — Wiodąc do Twojéj jasności.

10. Daj nam szczęśliwe powstanie, — Twojéj łaski przeżegnanie, — A dobroci wysławianie.

11. Boże wiecznéj wszechmocności, — Broń od złości i przykrości, — Nagłéj, wiecznéj, śmiertelności.

12. Ty, któryś jest dobrotliwy, — Odmień swój gniew sprawiedliwy, — A racz nam być miłościwy.

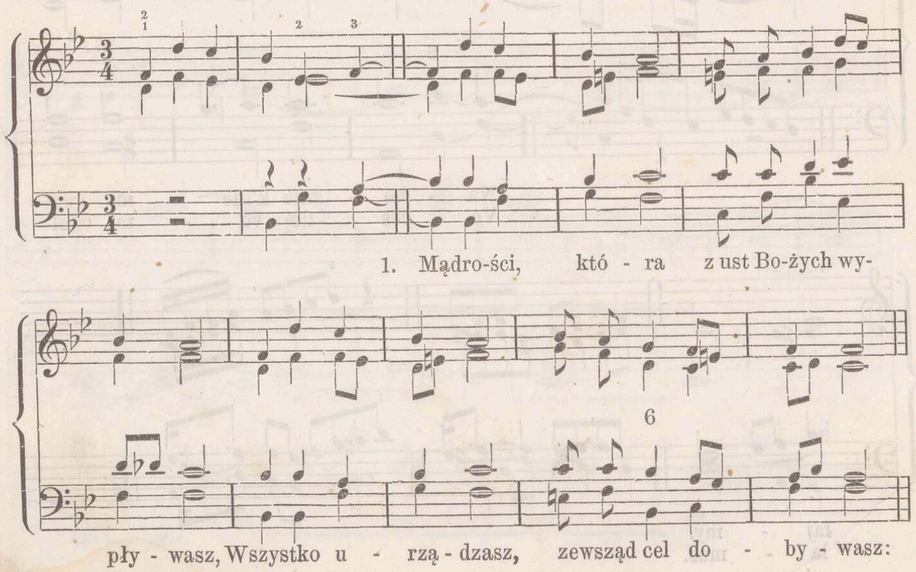
13. Amen, Amen, raczysz to dać, — Byśmy się tam mogli dostać, — Na wieki z Tobą królować. Amen.

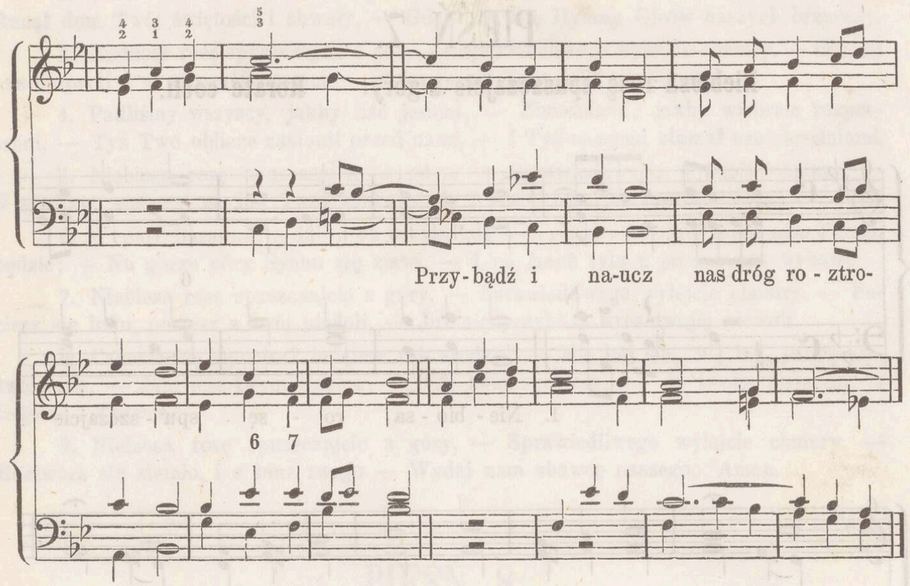
Objaśnienie. Ejnał, hejnał, hajnał, (słowo węgierskie), pieśń budząca. W Krakowie dawniéj na wieży Panny Maryi przez kilka Niedziel przed Bożem Narodzeniem codziennie o godzinie piątéj zrana grano na dętych instrumentach aż do samego Bożego Narodzenia; to zwano ejnał.

PIEŚŃ 6.

Siedem antyfon adwentowych.

O sapientia! Mądrości, która z ust Bożych wypływasz.

O Adonai!

2. O Adonai! Wodzu Izraela, — Coś go wybawił z rąk nieprzyjaciela: — Przybądź upadłym pod ciężkiém brzemieniem — Z silném ramieniem.

O Radix!

3. Korzeniu Jesse! Tyś chorągwią ludów; — Zamilkną Króle na widok Twych cudów. — Przybądź i pospiesz, użal się z téj doli, — Wybaw z niewoli!

O Clavis!

4. Kluczu Dawidów, Izraela Boże! — Co Ty otworzysz, nikt zamknąć nie może. — Przybądź a wywiedź mocą Twéj prawicy — Więźniów z ciemnicy!

O Oriens!

5. O wschodzie ranny, światło wiekuiste, — Sprawiedliwości słońce promieniste! — Przybądź i oświeć w ciemnościach siedzące — Nędznych tysiące!

O Rex!

6. Królu narodów, Tyś ich upragnieniem, — Tyś jest węgielnym jedności kamieniem! — Przybądź, niech człowiek przez Ciebie stworzony — Będzie zbawiony! —

O Emmanuel!

7. Emmanuelu, Królu. Prawodawco, — Oczekiwanie narodów i Zbawco, — Przybądź i nasze wysłuchaj wołanie, — Boże, nasz Panie!

8. W czterotysięcznéj utęsknienia nocy — Patryarchowie, Króle i Prorocy, — I naród wszystek takie głosy wznosił, — O Zbawcę prosił.

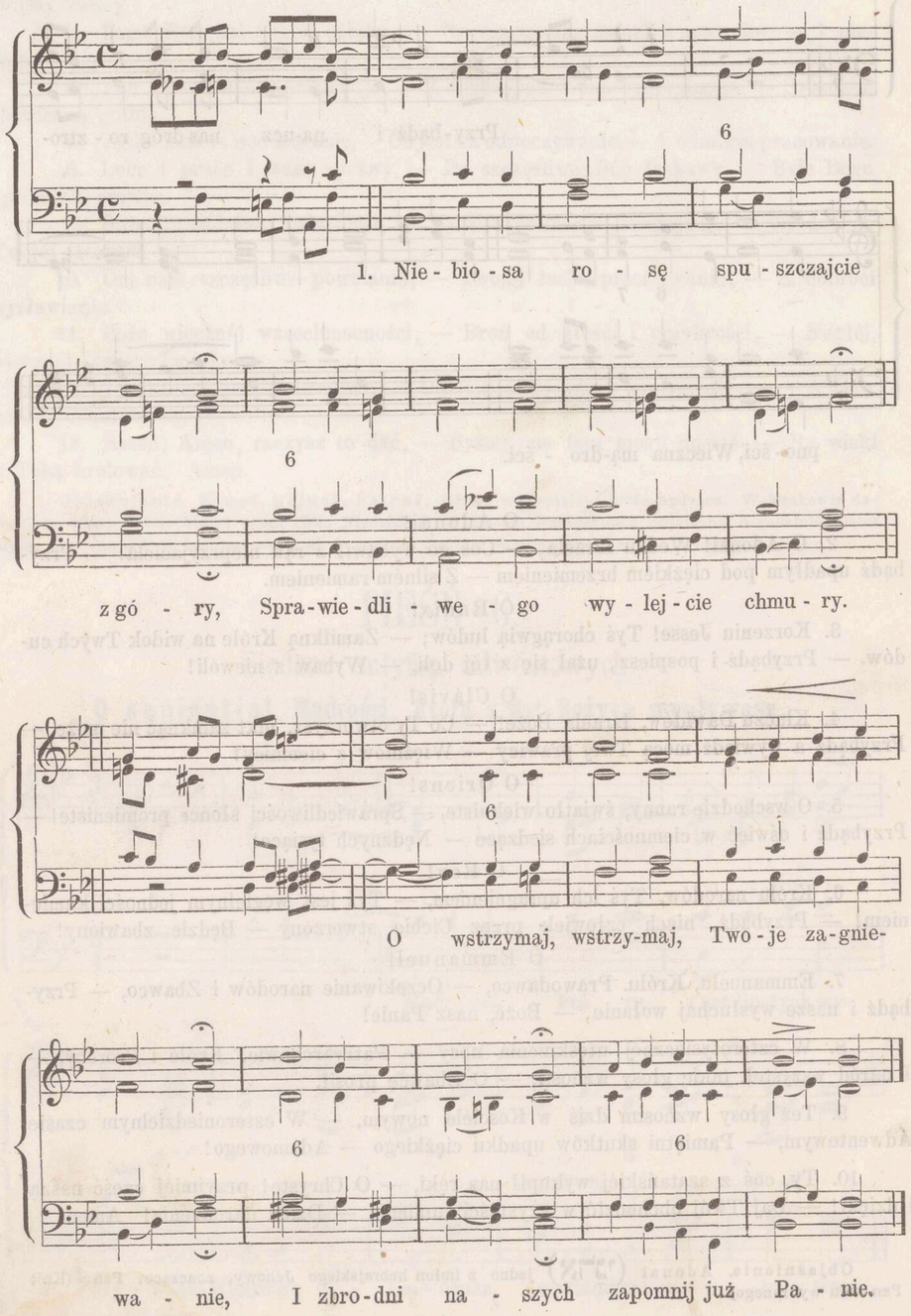
9. Też głosy wznosim dziś w Kościele nowym, — W czteroniedzielnym czasie Adwentowym, — Pamiętni skutków upadku ciężkiego — Adamowego!

10. Ty, coś z szatańskiéj wykupił nas ręki, — O Chryste! przyjmiéj cześć naszą i dzięki! — Daj Twój obchodzić w czystości sumienia — Dzień narodzenia! Amen.

Objaśnienie. Adonai (אֲדֹנָי) jedno z imion hebrajskiego Jehowy, znaczące: Pan = (Król i Pan ludu wybranego).

PIEŚŃ 7.

Niebiosa rosę spuszczajcie z góry. — Rorate coeli.

2. Pusto w Twém mieście i pusto w Syonie, — Jerozolima w boleści tonie, — Runął dom Twój świętości i chwały, — Gdzie dla Cię Hymny Ojców naszych brzmiały.

3. Niebiosa rosę spuszczajcie z góry, — Sprawiedliwego wylejcie chmury. — Grzech nas oszpecił i w sprosnéj postaci — Stoim przed Tobą jakby trędowaci

4. Padliśmy wszyscy, jakby liść jesieni, — Zbrodniami, jakby wichrem rozproszeni, — Tyś Twe oblicze zasłonił przed nami, — I Tyś naszemi złamał nas zbrodniami.

5. Niebiosa rosę spuszczajcie z góry, — Sprawiedliwego wylejcie chmury. — O spojrzyj, spojrzyj na lud Twój znękany, — I ześléj tego, co ma być zesłany.

6. Wypuść Baranka, a daj niech przybędzie — Z głazów pustyni, niech nam Panem będzie; — Na górze córy Syonu się zjawi, — I po łzach tylu z jarzma nas wybawi.

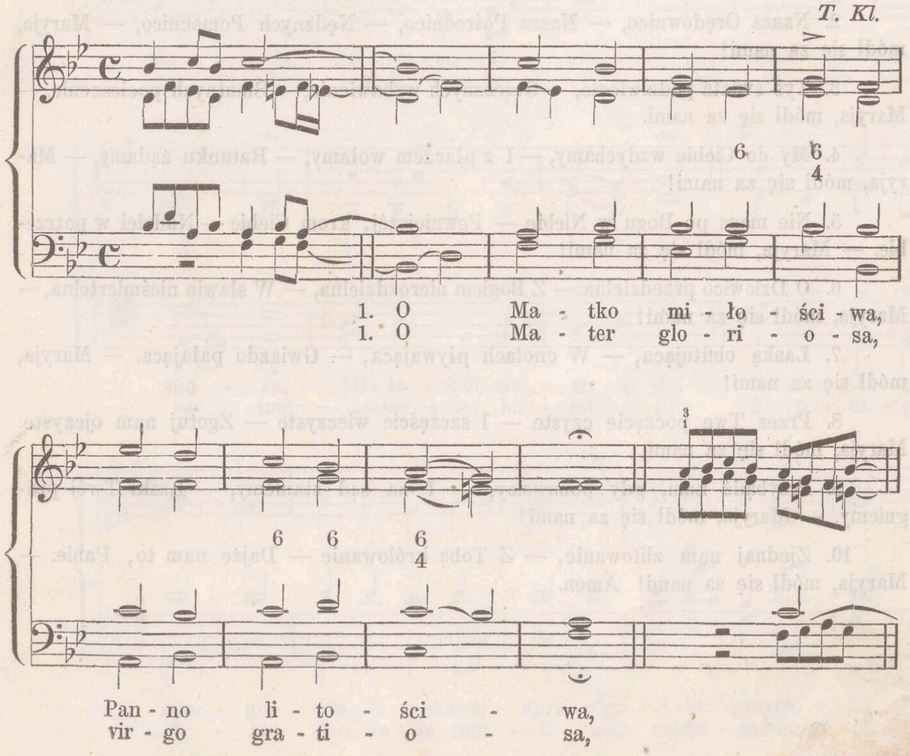
7. Niebiosa rosę spuszczajcie z góry, — Sprawiedliwego wylejcie chmury. — Pociesz się ludu, pociesz z twéj niedoli, — Już się przybliża kres twojéj niewoli.

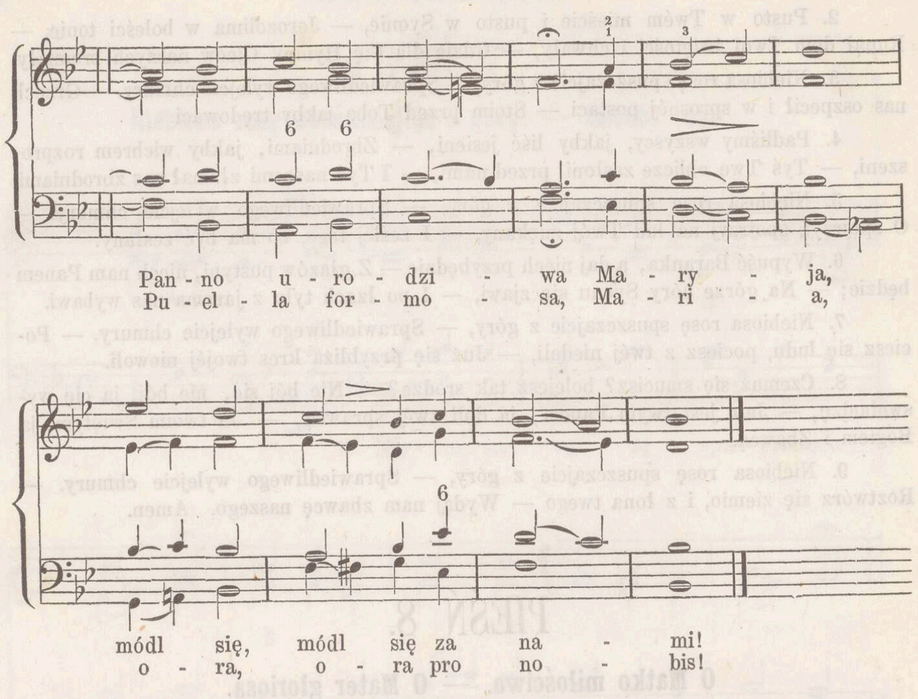
8. Czemuż się smucisz? bolejesz tak srodze? — Nie bój się, nie bój, ja cię wyswobodzę, — Jam jest twym Panem, ja doli twéj sprawcą, — Ja twoim Świętym, ja Bogiem i Zbawcą.

9. Niebiosa rosę spuszczajcie z góry, — Sprawiedliwego wylejcie chmury. — Roztwórz się ziemio, i z łona twego — Wydaj nam zbawcę naszego. Amen.

PIEŚŃ 8.

O Matko miłościwa. — O Mater gloriosa.

2. Nasza Orędownico, — Nasza Pośrednico, — Nędznych Pomocnico, — Maryja, módl się za nami!

3. Tyś świata podziwienie, — Grzesznych wybawienie, — Smutnych pocieszenie, — Maryja, módl się za nami.

4. My do Ciebie wzdychamy, — I z płaczem wołamy, — Ratunku żądamy, — Maryja, módl się za nami!

5. Nie masz po Bogu w Niebie — Pewniejszéj, krom Ciebie — Nadziei w potrzebie. — Maryja, módl się za nami!

6. O Dziewico przedzielna — Z Bogiem nierozdzielna, — W sławie nieśmiertelna, — Maryja, módl się za nami!

7. Łaską obfitująca, — W cnotach pływająca, — Gwiazdo pałająca. — Maryja, módl się za nami!

8. Przez Twe poczęcie czyste — I szczęście wieczyste — Zgotuj nam ojczyste. Maryja, módl się za nami.

9. Przybądź nam, gdy pomrzemy, — I na sąd staniemy, — Łaski Twéj pragniemy. — Maryja, módl się za nami!

10. Zjednaj nam zlitowanie, — Z Tobą królowanie — Dajże nam to, Panie. — Maryja, módl się za nami! Amen.

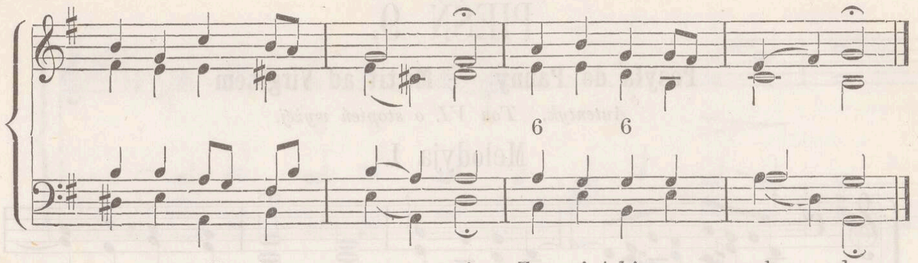
PIEŚŃ 9.

Posyła do Panny. — Mittit ad Virginem.

Autentyk. Ton VI. o stopień wyżéj.

Melodyja I.

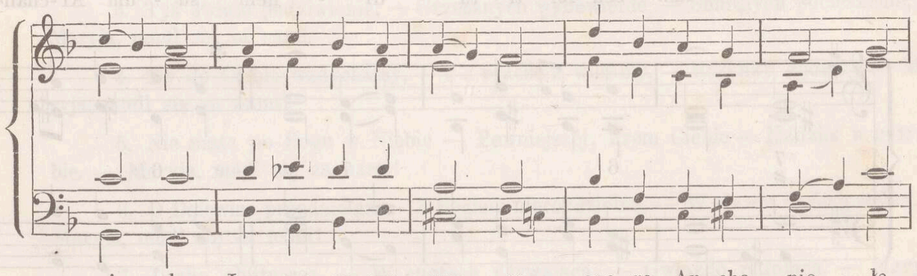

Posyła do Panny. — Mittit ad Virginem.

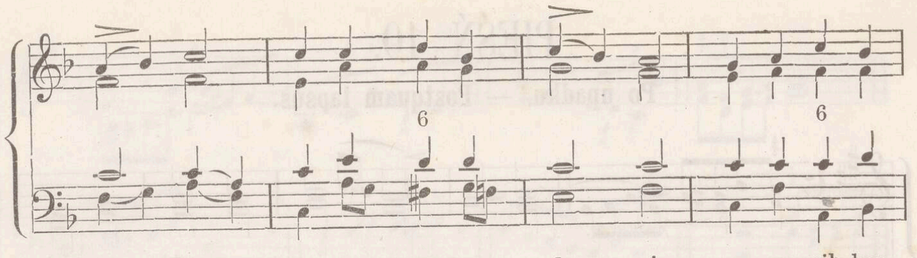
Melodyja II.

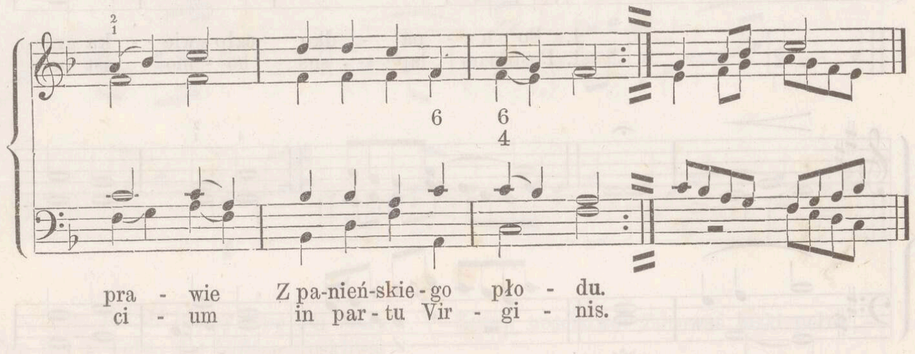
T. Kl.

2. Przyrodzeniem władnie zrodzony Król chwały, — Króluje, panuje, i wszystkie zakały — Ze świata precz znosi, — Pysznych karki łamie, hardych myśli tłoczy, — Żaden mocarz jego nieuskoczy, — Wszech siły przenosi.

3. Niechże precz wyrzuci książę świata tego, — Matkę uczestniczką niech czyni wszystkiego — Państwa ojcowskiego. — Wychodź, pośle, z temi posłany darami, — Odkryj, co staremi tajono pismami, — Mocą posła cnego.

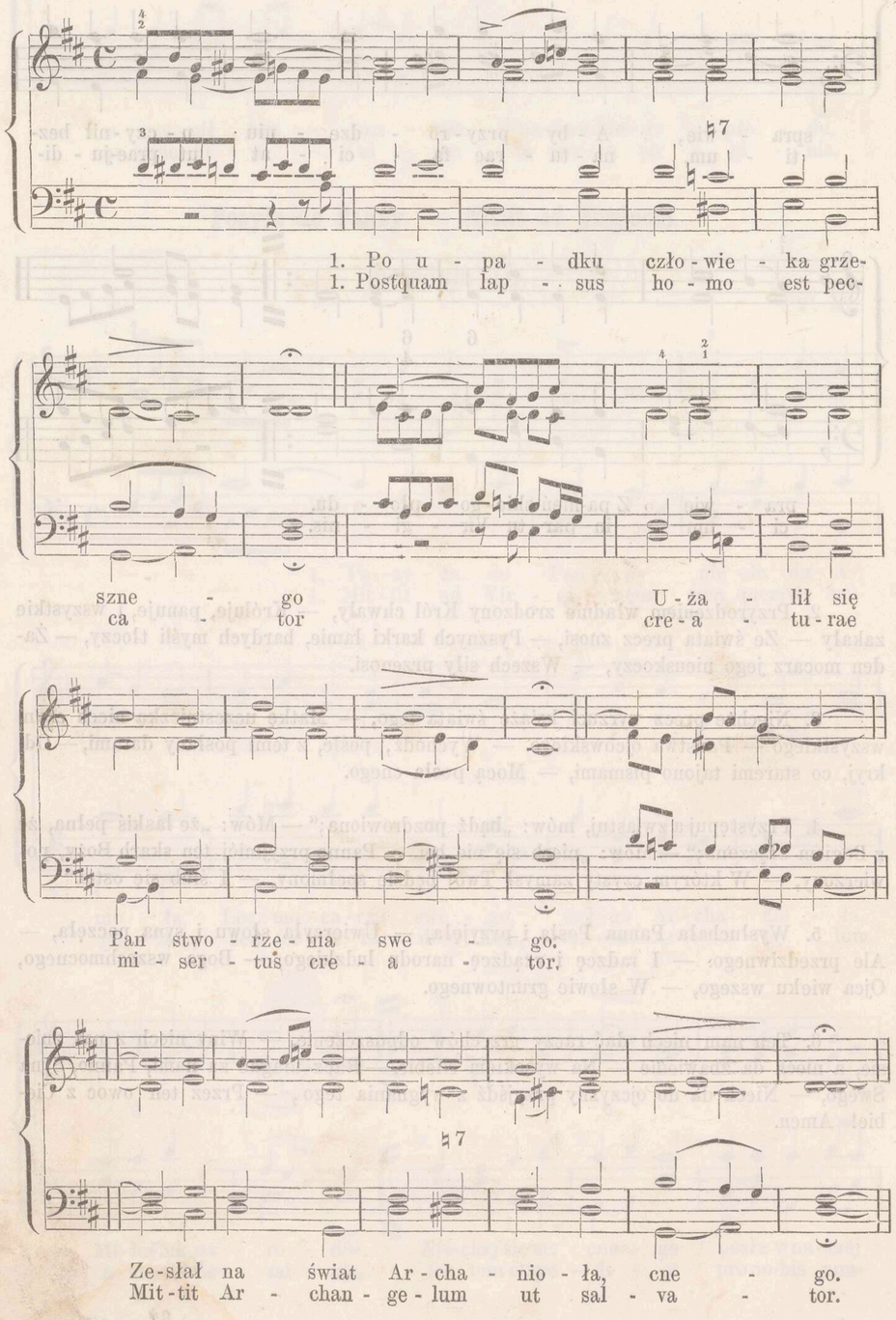
4. Przystępuj a zwiastuj, mów: „bądź pozdrowiona;“ — Mów: „że łaskiś pełna, że z Bogiem złączona;“ — Mów: „niech się nie boi. — Panno przyjmiéj ten skarb Boży, powierzony, — W którym czysty zamysł Twój będzie spełniony, — I ślub się ostoi.“

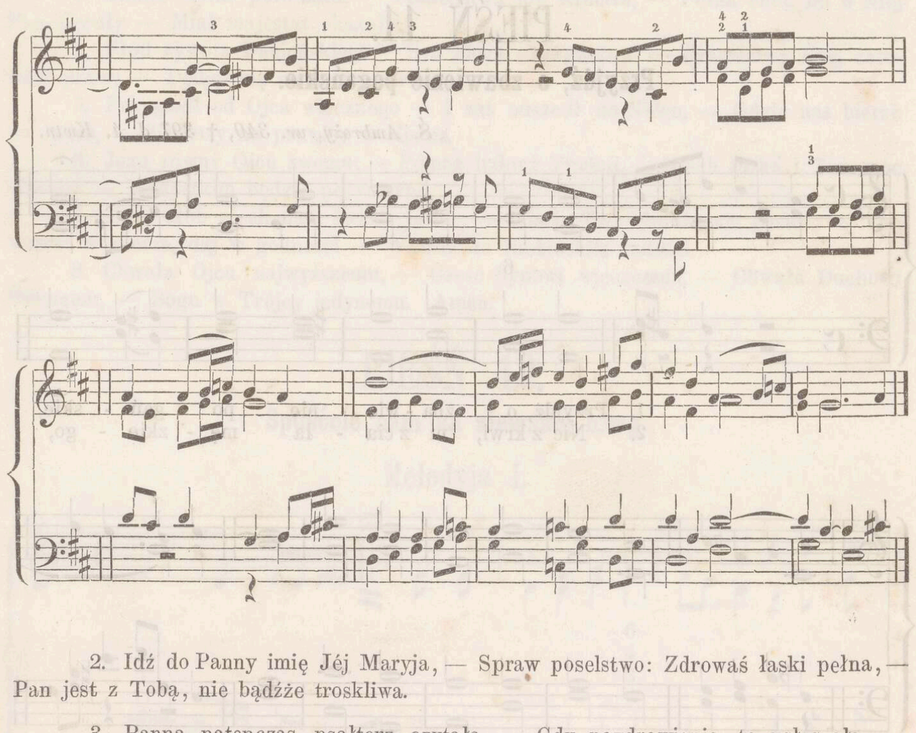
5. Wysłuchała Panna Posła i przyjęła, — Uwierzyła słowu i syna poczęła, — Ale przedziwnego. — I radzcę i rządzcę narodu ludzkiego, — Boga wszechmocnego, Ojca wieku wszego, — W słowie gruntownego.

6. Ten nam niech dać raczy grzechów odpuszczenie, — Winy niech z nas zniesie, a niech da zbawienie — Na wysokiém Niebie. — Racz błagać za nami, Panno, Syna Swego, — Niech da do ojczyzny przyjść z wygnania tego, — Przez ten owoc z Ciebie! Amen.

PIEŚŃ 10.

Po upadku. — Postquam lapsus.

2. Idź do Panny imię Jéj Maryja, — Spraw poselstwo: Zdrowaś łaski pełna, — Pan jest z Tobą, nie bądźże troskliwa.

3. Panna natenczas psałterz czytała, — Gdy pozdrowienie to usłyszała, — Na słowa się Anielskie zdumiała.

4. Archanioł widząc Pannę troskliwą, — Jął ją cieszyć mową łagodliwą: — Panno nie lękaj się, Pan jest z Tobą.

5. Nalazłaś łaskę u Pana swego, — Ty się masz stać Matką Syna Jego, — Ta jest wola Boga wszechmocnego.

6. A będzie mu dane Imię Jezus, — Ten będzie Zbawicielem wszystkich dusz, — Raczysz miła Panno przyzwolić już.

7. Panna aczkolwiek była troskliwa, — Ale widząc, że to wola Boża, — Rzekła: Pańska służebnica ci ja.

8. Aczem ja wielce pragnęła tego, — Bym mogła być sługą Matki Jego, — Stańże mi się według słowa Twego.

9. Jak prędko te słowa wymówiła, — Wnet Pana w żywocie swym poczęła, — A tam Bogu cześć i chwałę dała.

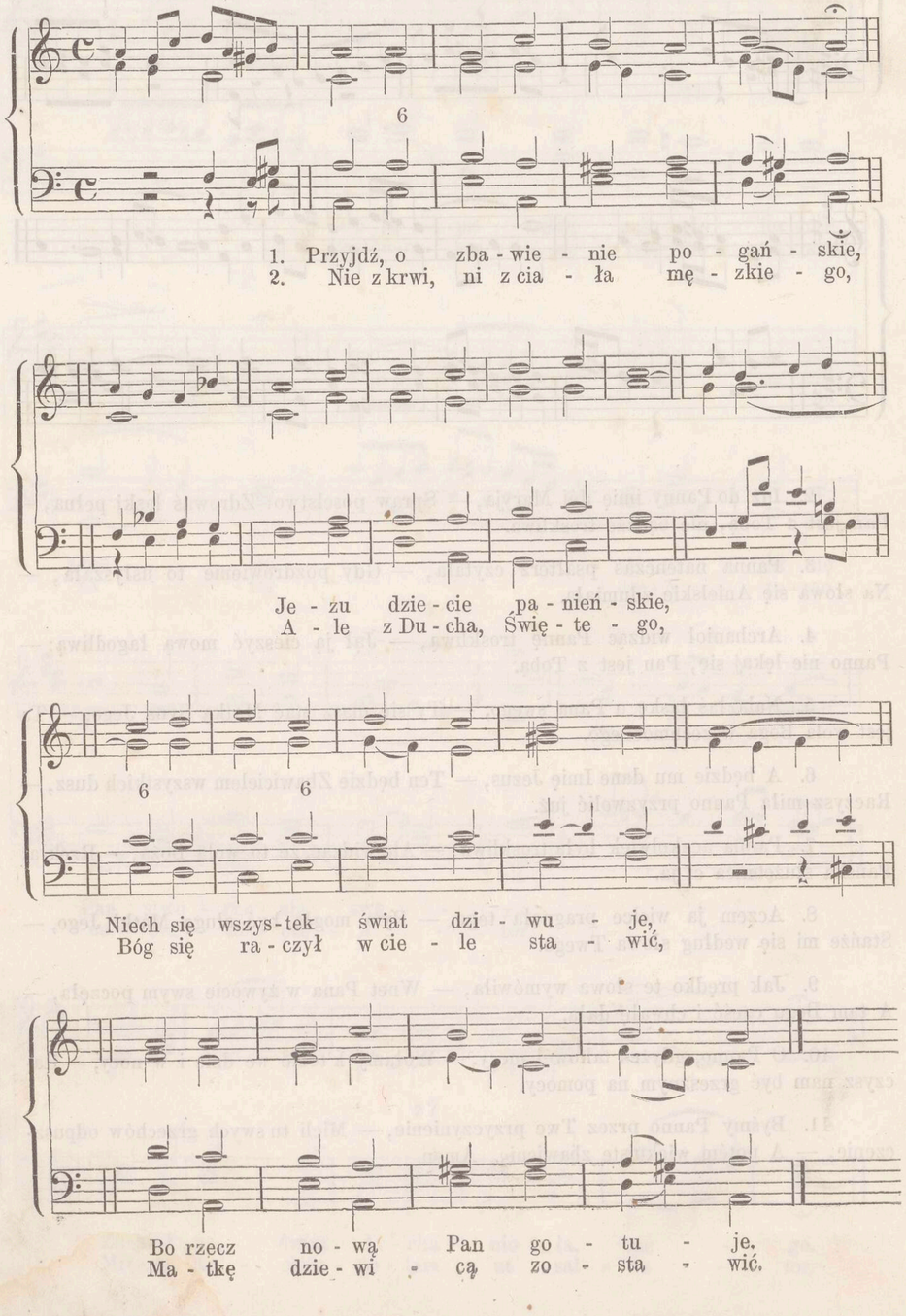
10. O Panno, gdyżeś takowéj mocy, — Wołamy k'tobie we dnie i w nocy, — Raczysz nam być grzesznym na pomocy.

11. Byśmy Panno przez Twe przyczynienie, — Mieli tu swych grzechów odpuszczenie, — A potém wiekuiste zbawienie. Amen.

PIEŚŃ 11.

Przyjdź, o zbawienie pogańskie.

Ś. Ambroży, ur. 340, † 397 d. 4. Kwtn.

3. Panna Syna porodziła, — Panieństwa nie straciła, — Pełna cnot, bo w Niéj Pan chwały — Miał majestat okazały.

4. Płód żywota Panieńskiego — Syn Boga najwyższego — Prawdziwy Bóg, człowiek prawy — Podjął się straconéj sprawy.

5. Przyszedł od Ojca wiecznego — I zaś odszedł do Niego, — Gdzie nas bierze do siebie, — Siadłszy na prawicy w Niebie.

6. Jezu równy Ojcu swemu, — Pómoż ludowi Twemu, — Niech łaska i Twa moc wieczna — Wszystkim będzie pożyteczna.

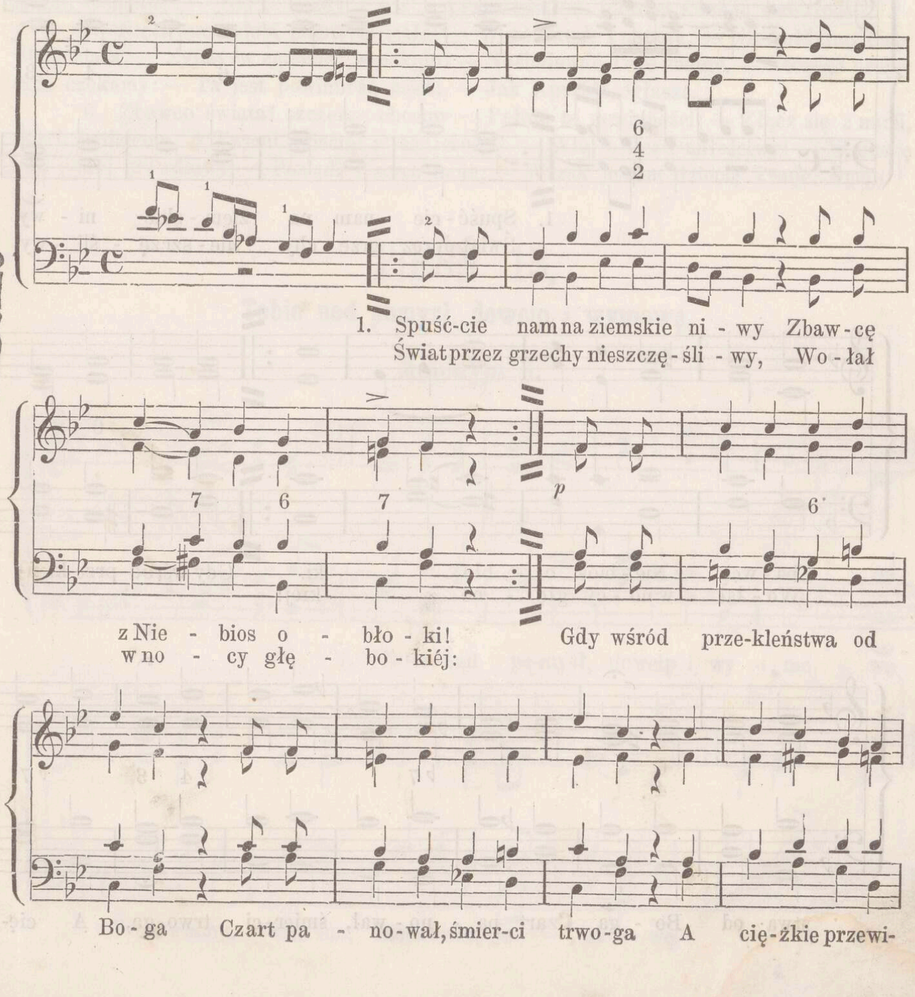
7. Twój żłób niech nam świeci jaśnie, — Niech Twa chwała nie gaśnie; — Daj wzrost w wierze, daj w godności — Wniśdź do Niebieskiéj radości.

8. Chwała Ojcu najwyższemu, — Cześć Synowi wiecznemu, — Chwała Duchowi Świętemu, — Bogu w Trójcy jedynemu. Amen.

PIEŚŃ 12.

Spuśćcie nam na ziemskie niwy.

Melodyja I.

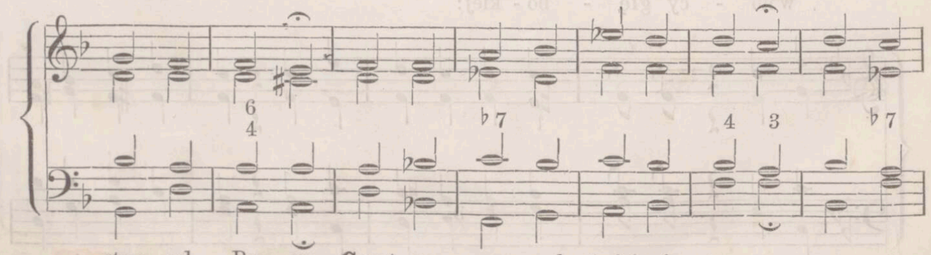

Spuśćcie nam na ziemskie niwy.

Melodyja II.

2. Ale się Ojciec zlitował — Nad nędzną ludzi dolą, — Syn się chętnie ofiarował, — By spełnił wieczną wolą: — Zaraz Gabryjel zstępuje, — I Maryi to zwiastuje, — Iże z Ducha świętego — Pocznie Syna Bożego.

3. Panna przeczysta w pokorze — Wyrokom się poddaje, — Iszczą się wyroki Boże, — Słowo ciałem się staje. — Ach! ciesz się Adama plemie, — Zbawiciel zejdzie na ziemię: — Drżyj piekło! on twe mocy — W wiecznéj pogrąży nocy.

4. Oto się już głos rozchodzi: — Wstańcie bracia uśpieni! — Zbawienie nasze nadchodzi, — Noc się w jasny dzień mieni. — Precz odtąd dzieła niecnoty! — Wylęgnione wśród ciemnoty: — Niech każdy z nas w przyszłości — Zbroję wdzieje światłości.

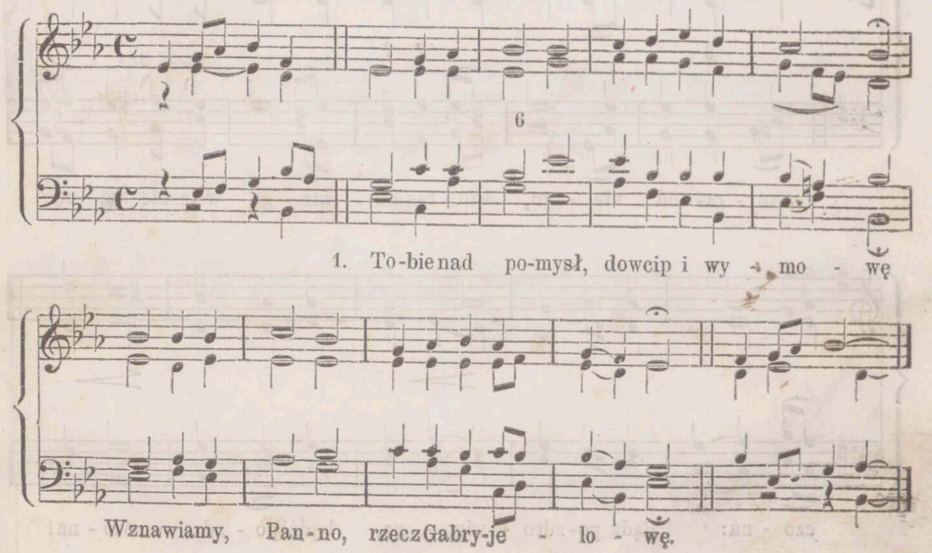
5. Niech nas zdobi mierność stała, — W pokarmie i napoju, — Nie hołdujmy chuciom ciała, — Żyjmy w zgodzie, w pokoju! — Naśladować Tego mamy, — Którego przyjścia czekamy: — Ta jest powinność nasza, — Jak Apostół ogłasza.

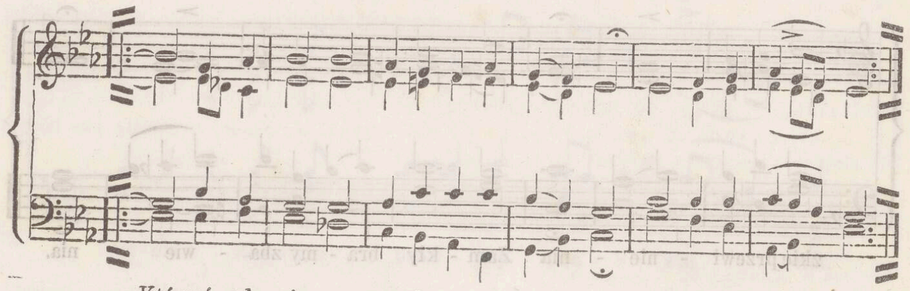
6. Zbawco świata! szczerze chcemy — Pełnić te powinności; — Złącz się z nami, niech będziemy — Twemi dziećmi w szczerości! — Wléj o Jezu miłościwy! — W duszę mą pokój prawdziwy, — Posiądź i serce moje, — Wszak jestem dziecię Twoje. Amen.

PIEŚŃ 13.

Tobie nad pomysł, dowcip i wymowę.

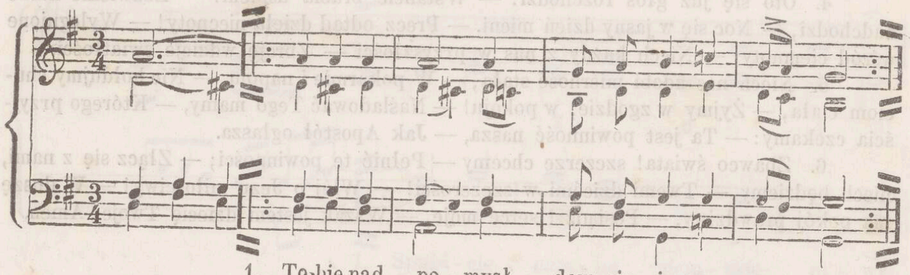
Melodyja I.

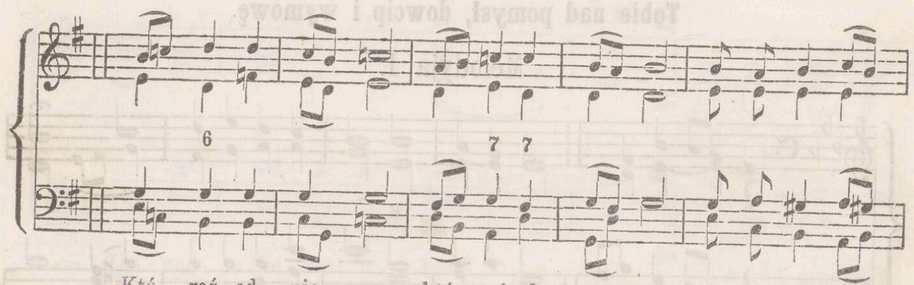

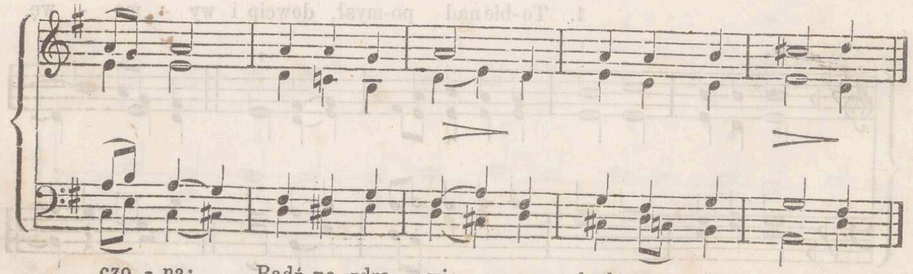

Tobie nad pomysł, dowcip i wymowę.

Melodyja II.

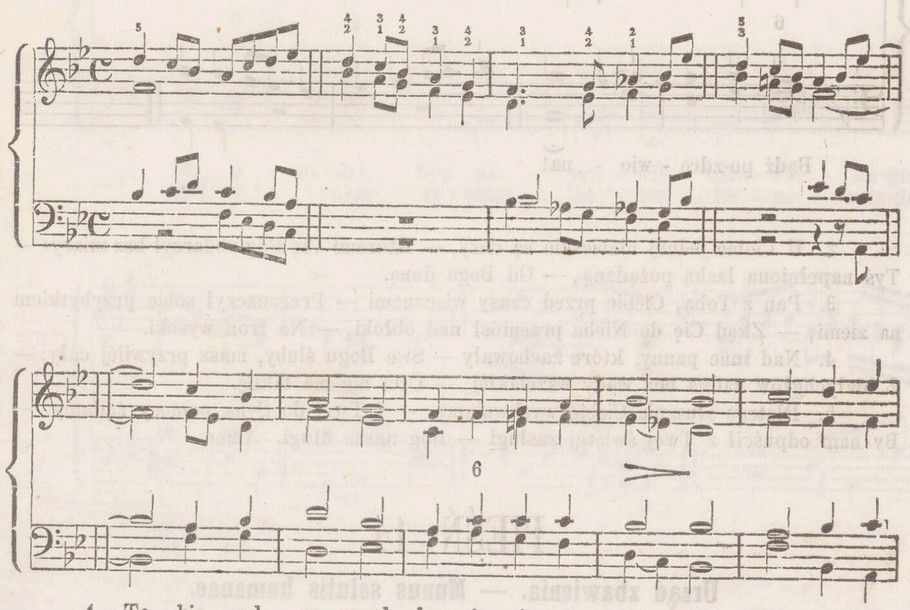

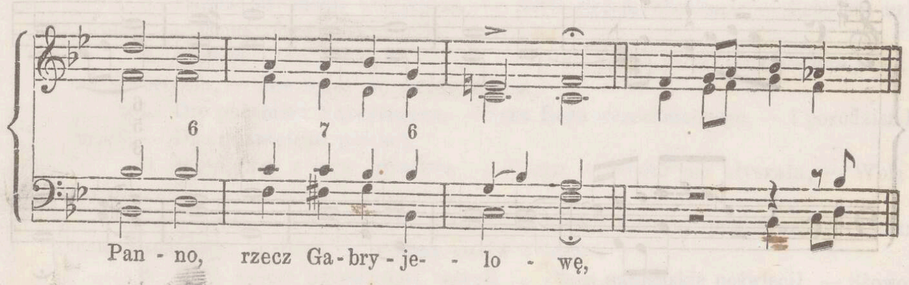

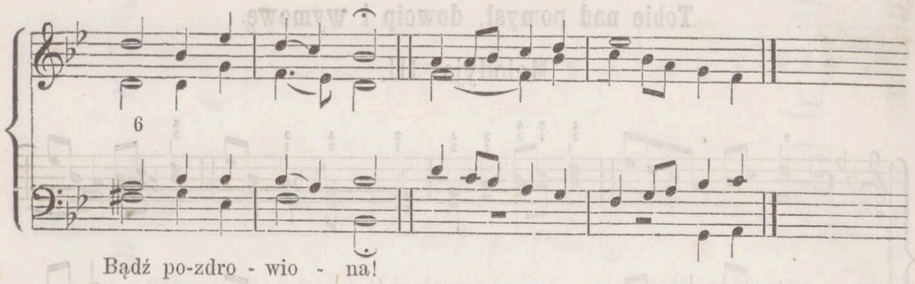
Tobie nad pomysł, dowcip i wymowę.

Melodyja III.

2. U Ciebie jednéj niebieskie są dary, — Któremi Cię Bóg obdarzył bez miary: — Tyś napełniona łaską pożądaną, — Od Boga daną.

3. Pan z Tobą, Ciebie przed czasy wiecznemi — Przeznaczył sobie przybytkiem na ziemi, — Zkąd Cię do Nieba przeniósł nad obłoki, — Na tron wysoki.

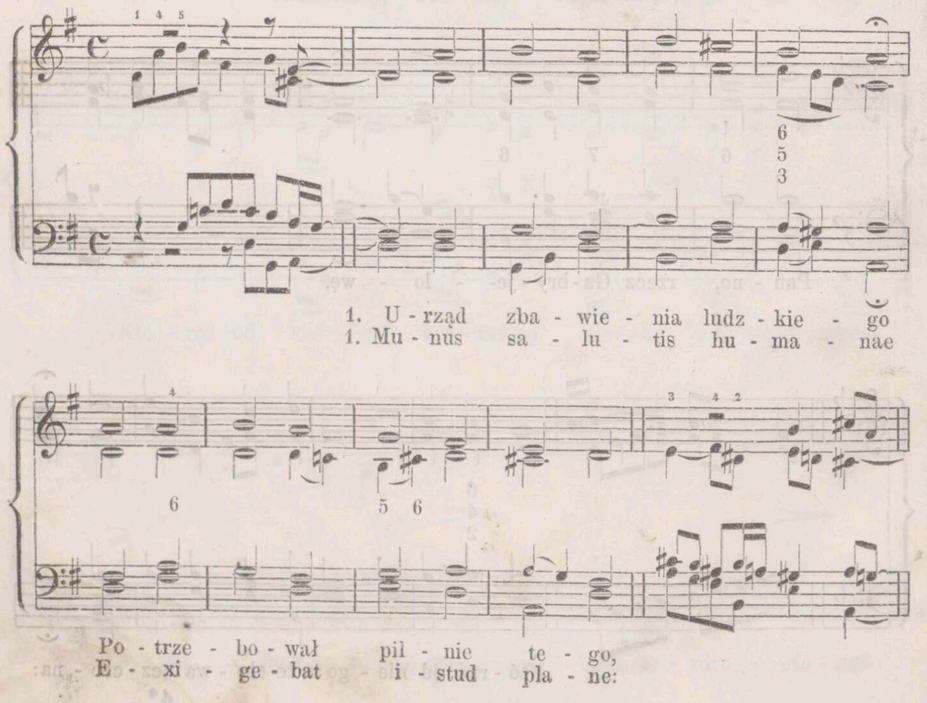
4. Nad inne panny, które zachowały — Swe Bogu śluby, masz przywiléj cały: — Z białychgłów żadna bez wady wszelakiéj, — Czci nie ma takiéj.

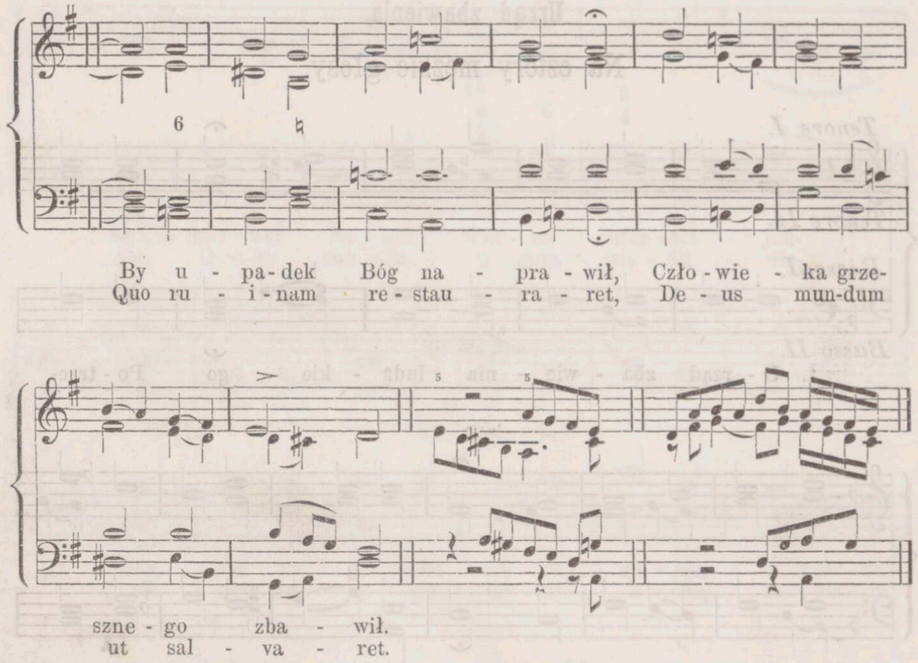
5. Dlatego słusznie Ciebie wychwalamy, — I Twéj do Syna pomocy żądamy: — By nam odpuścił z Twéj świętéj zasługi — Bóg nasze długi. Amen.

PIEŚŃ 14.

Urząd zbawienia. — Munus salutis humanae.

(Ton. VII. [mixolidyjski] o 2½ stopni niżéj); — skala: g a h c d e f g; — ton zasadniczy: g.

2. Pan Bóg w Trójcy świętéj radził, — By świat zbawił, grzechy zgładził, — Przez wcielenie Syna swego, — Sprawą Ducha najświętszego.

3. Panna od wieku przejrzana, — Archaniołem obesłana: — Żeby na to przyzwoliła, — Matką Najwyższego była.

4. Mówiąc: Zdrowaś bądź Maryja, — Łaskiś pełna, żadna inna, — Pan jest z Tobą od stworzenia, — Nie lękaj się pozdrowienia.

5. Oto poczniesz Najwyższego, — Syna Boga wszechmocnego, — I porodzisz Boską mocą, — Ducha świętego pomocą.

6. Panna się z tego zdumiała, — Czego przedtém nie słyszała, — Wolą Bożą być baczyła, — Aniołowi przyzwoliła.

7. O czem sprawnie wysłuchawszy, — Rzekła Posłowi, powstawszy: — Służebnicam Pana mego, — Stań się według słowa Twego.

8. Duch święty natychmiast zstąpił, — Ciało panieńskie poświęcił; — Słowo Boże jest wcielone, — Ludzkie plemię wybawione.

9. Przy téj tak wdzięcznéj nowinie, — Którąć Anioł prawi ninie*), — Pełna łaski Panno prosim, — Łaskę Pańską niech odnosim.

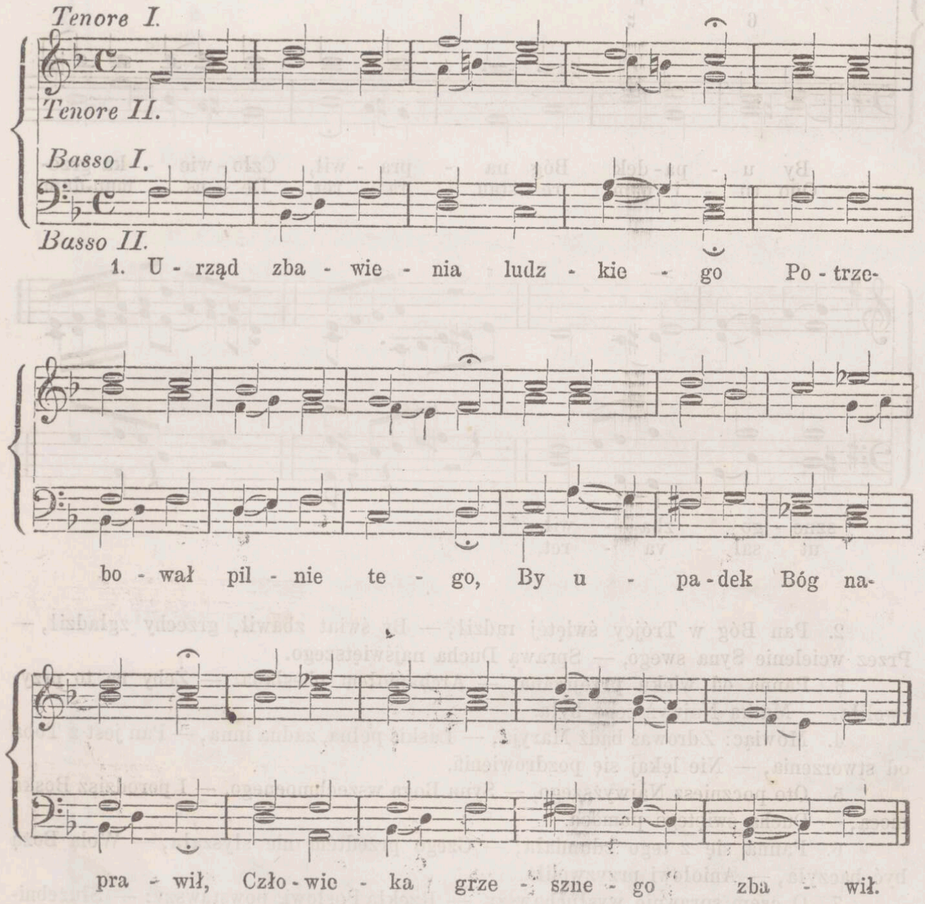
10. W Tobie jest obfitość wszelka, — A w nas jéj potrzeba wielka, — Maryja morzem łask słynąc, — Dozwól łaskom na nas spłynąć. Amen.

Objaśnienie. Dzieło zbawienia ludzkiego — Wymagało pilnie tego, — By na ziemię Bóg się zjawił, — Człowieka grzesznego zbawił. (Pieśni nabożne. Wilno, 1853, str. 7). Śty Hieronim (ur. około r. 340 w Strydonie w Dalmacyi) tak samo utrzymuje. Oto są jego godne uwagi słowa: „Cała ekonomia tak widomego, jak i niewidomego świata... ściągała się do przyjścia na ziemię Jezusa Chrystusa. Krzyż Jezusa Chrystusa jest owym środkowym punktem, do którego zmierza wszystko, jest treścią całéj historyi świata.“ (Zasady i całość etc. str. XXVIII, t. 1, r. 1852).

*) Ninie wyraz dawny, znaczy teraz.

Urząd zbawienia.

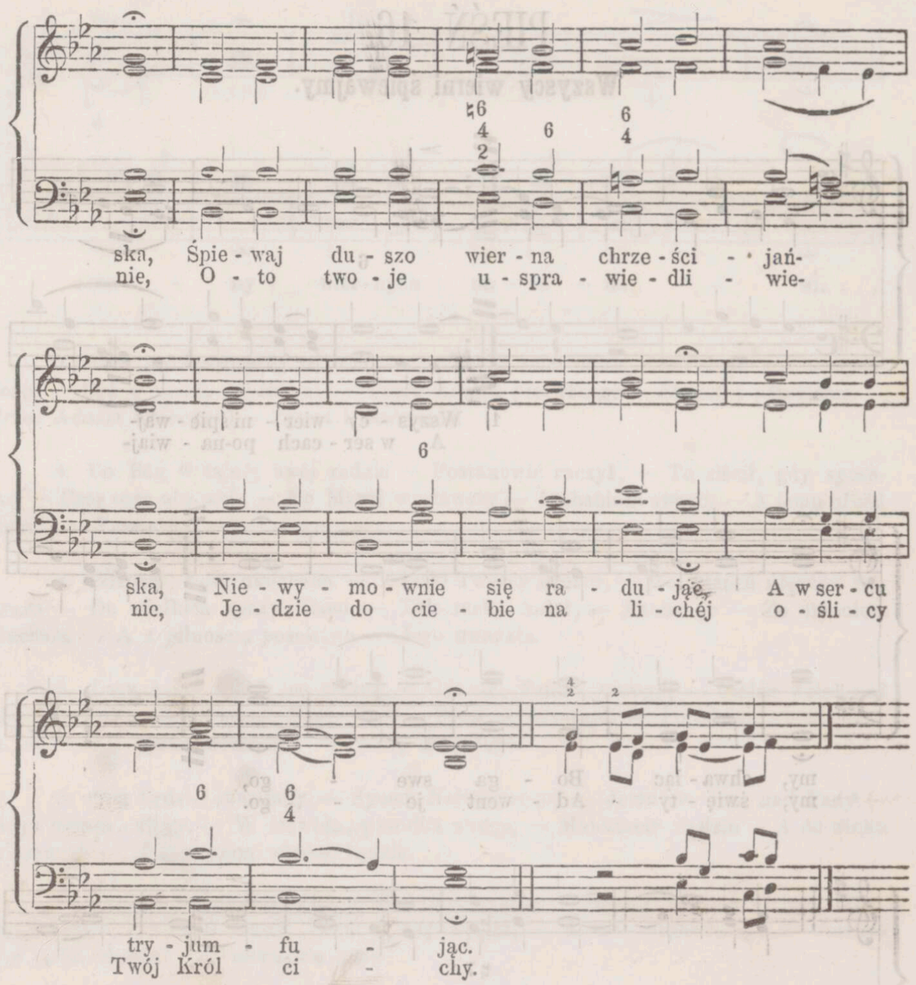
Na cztéry męzkie głosy.

PIEŚŃ 15.

Wesel się, córko Syońska.

3. Oddaj słuszny pokłon Jemu, — Poddaj się w moc Panu niebieskiemu, — On z skarbu własnéj zasługi — Zbogaca wierne sługi.

4. On zgromi nieprzyjaciele, — Których ty masz zewsząd bardzo wiele, — I morzem, i ziemią snadnie, — I niebem jak chce, władnie.

5. Do narodów pokój Jego, — Krew świadectwem przymierza wiecznego, — On więźniom z dołu bez wody — Pomoże do swobody.

6. Dziękujmy Bogu naszemu, — A chwałę składajmy zawsze Jemu, — Iż nam spełnił, co ślubował, — Żywot wieczny darował.

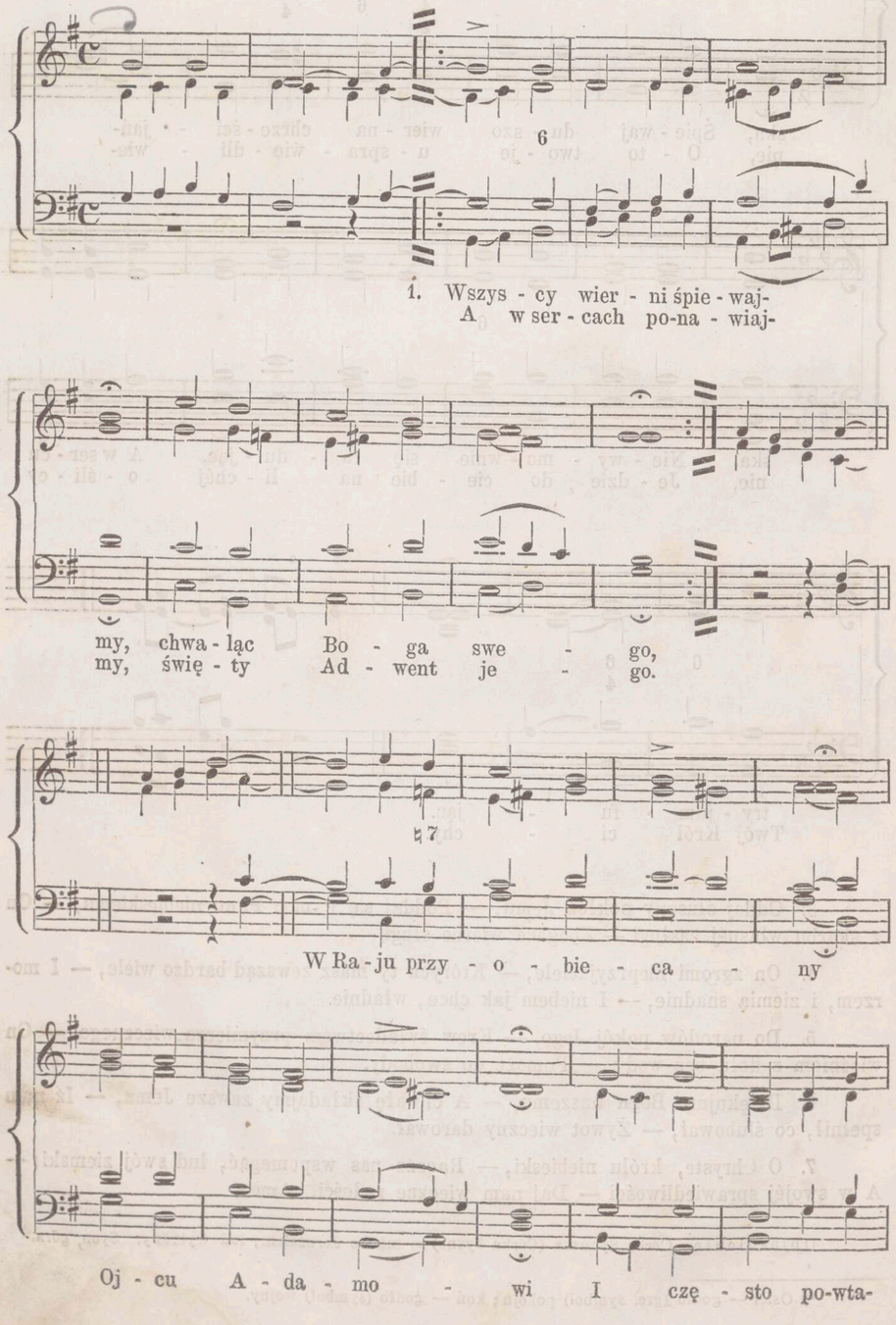
7. O Chryste, królu niebieski, — Raczże nas wspomagać, lud swój ziemski; — A w swojéj sprawiedliwości — Daj nam wieczne radości. Amen.

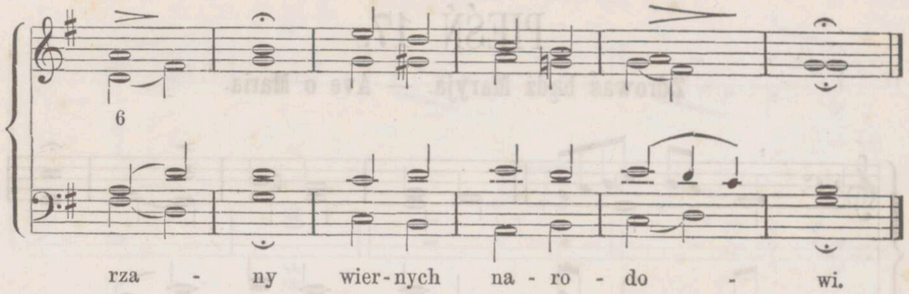
Objaśnienie. Córka Syońska (Córka Syonu) = miasto Jeruzalem; lud wybrany. Syon, góra.

*) Osieł — godło (grc. symbol) pokoju; koń — godło (symbol) wojny.

PIEŚŃ 16.

Wszyscy wierni śpiewajmy.

2. Bóg się z szczeréj miłości — Zmiłował nad nami, — Widząc nas z wysokości — Być w piekle więźniami. — Przez Adama pierwszego — Śmierć i potępienie, — Przez Adama wtórego *) — Żywot i zbawienie.

3. Co Bóg w tajnéj swéj radzie — Postanowić raczył, — To ziścił, gdy sposobny — Czas tego obaczył: — Do Maryi wysławszy — Archanioła swego, — A jemu urząd dawszy — Poselstwa wdzięcznego.

4. Zdrowa, bądź ukochana — Z łaski Twórcy swemu, — Ze wszech niewiast wybrana — Do wielkich spraw Jemu. — Tak rzekł Anioł, — Panna go — Ze drzeniem słuchała — A z pilnością poselstwo — Jego uważała.

5. Lecz Anioł rzekł: na stronę — Odrzuć, Panno, trwogę; — Ciebie wziął pod obronę — Bóg nad wszemi Bogi. — Oto Syna w czystości — Porodzisz wielkiego — A nazwiesz z spraw własności — Jezus, Imię Jego.

6. Ten będzie obwołany — Synem Najwyższego; — Jemu da Pan nad Pany — Rząd świata całego. — W Dawida, przodka swego, — Majestacie siędzie — A do wieku wiecznego — Wszystkiém władać będzie.

7. To przyjmując Dziewica, — Poważnie pytała: — Jakoż? ja Królewicza — Tego będę miała? — Rzekł Anioł: Duch w Cię wstąpi, — A moc Najwyższego — Cieniem Cię swém obstąpi — I dowiedzie tego.

8. W tém się Panna oddała — W moc Stworzycielowi, — I tę odpowiedź dała — Jego Aniołowi: — Ja jest sługa gotowa — Panu niebieskiemu, — Niech się stanie twa mowa — Na wieczną cześć Jemu.

9. Tam Bogu ustąpiła — Własność przyrodzona, — Tam się wiary zjawiła — Tajemnica ona. — Bóg się na świat pokazał — W ciele objawiony, — Zkąd anielski i ludzki — Stan uweselony.

10. Porządnie obesłano — Wszystkie swiata włości, — I poganom znać dano — O Pańskiéj bytności. — Wiarę przyjęli w Niego — A On zmogłszy sławnie — Szatana okrutnego, — Wstąpił w Niebo jawnie.

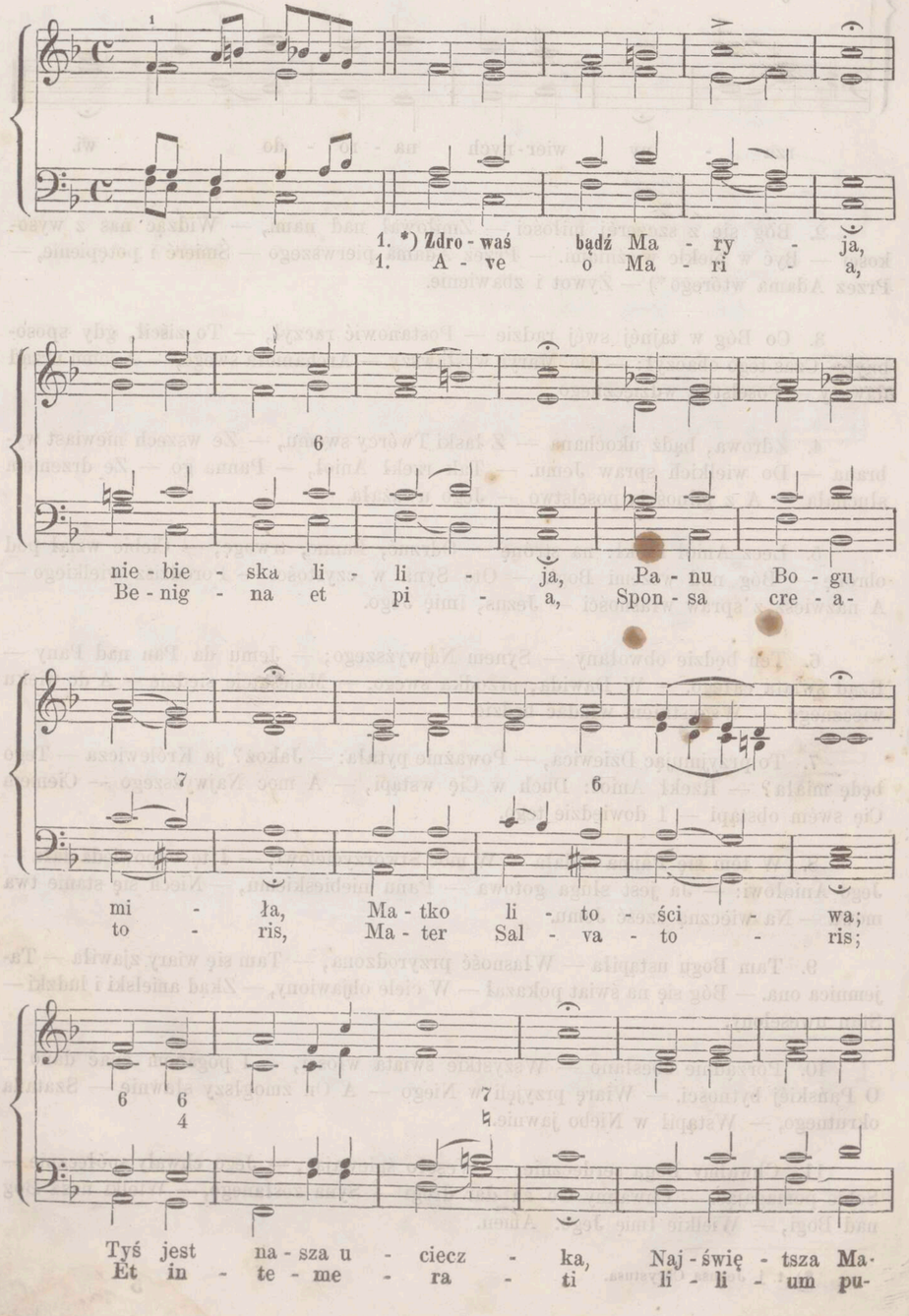
11. Chwalmy Boga serdecznie, — Wesoło śpiewając, — Jego chwały społecznie — Sobie pomagając. — Chwalmy Go za dar drogi — Syna zesłanego, — Wielki nasz Bóg nad Bogi, — Wielkie Imię Jego. Amen.

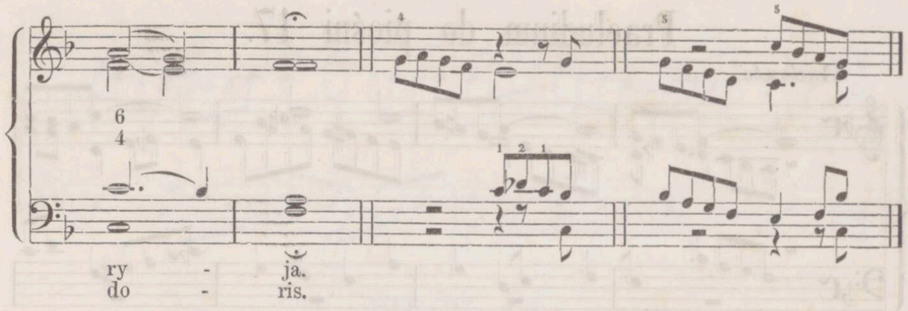
*) t. j. Jezusa Chrystusa.

B.U.E.

PIEŚŃ 17.

Zdrowaś bądź Maryja. — Ave o Maria.

2. **Maryja** wielebna, ukaż drogę pewną — Przykazania Twego, Boga wszechmocnego, — On ci wszystka nadzieja zbawienia naszego.

3. **Łaskiś** pełna Pańskiéj, czystości anielskiéj, — Pannaś nad pannami, święta nad świętemi, — O Najświętsza Maryja, módl się dziś za nami.

4. **Pełna** wszech światłości, wielkiéj pokorności, — Bez grzechuś poczęła, wielkąś sławę wzięła, — Przez Twoje narodzenie wziął świat pocieszenie.

5. **Pan** stworzył Adama, ludzkiego plemienia — Ojca, Ewę matkę, co zgrzeszyli jabłkiem; — Aleś Ty naprawiła, co Ewa straciła.

6. **Z Tobą** był Duch święty, Syn Boży poczęty — W Twym żywocie czystym, Trójcy świętéj miłym, — I z Ciebie się narodził obyczajem dziwnym.

7. **Błogosławionaś** Ty, nad wszystko stworzenie, — Pan Bóg wszechmogący dał przez Cię zbawienie, — Jezus Syn Twój odkupił wszystko ludzkie plemię.

8. **Tyś** jest litościwa, Matka nasza miła, — Jaśniejsza nad słońce, w najświętszéj zasłudze, — W Twojéjci są obronie wszyscy grzeszni ludzie.

9. **Między niewiastami**, czystemi pannami, — Tyś sama najczystsza, Królowa Anielska, — Nie była Panu Bogu żadna nad Cię milsza.

10. **Błogosławion owoc żywota Twojego, — Jezus** miłościwy, Syn Boga żywego, — Bądźże Jemu cześć, chwała z dobrodziejstwa Jego.

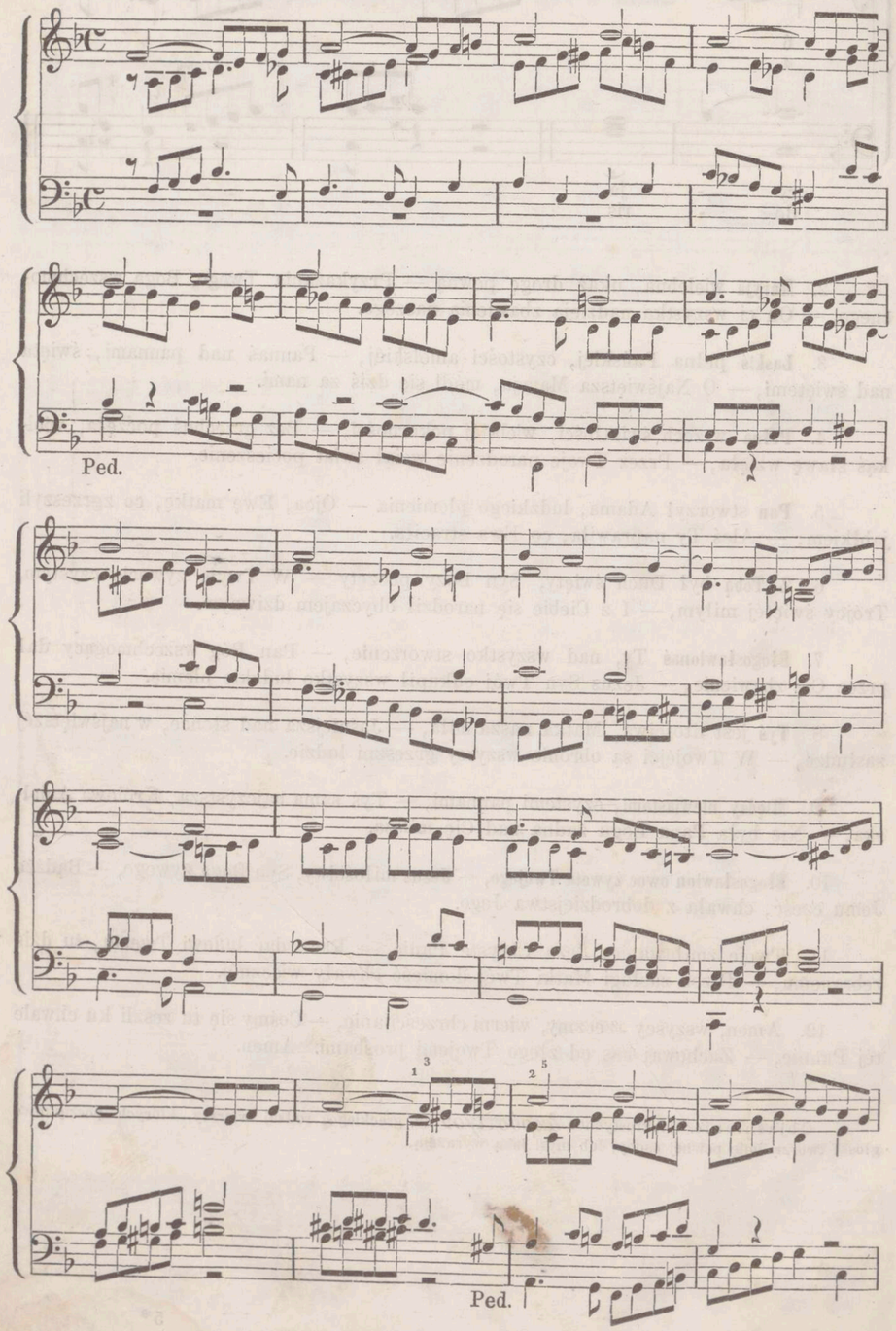
11. Twoje zmiłowanie, Jezu Chryste Panie, — Racz dać ludowi Twemu, tu dziś zebranemu, — Przez zasługi Matki Twéj domieść chwały wiecznéj.

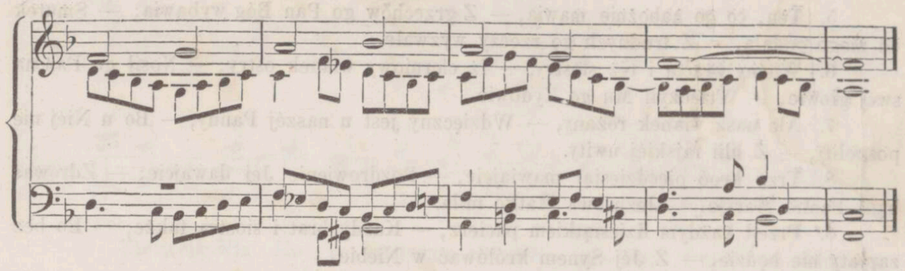
12. Amen, wszyscy rzeczmy, wierni chrześcijanie, — Cośmy się tu zeszli ku chwale téj Pannie, — Zachowaj nas od złego Twojemi prośbami. Amen.

Objaśnienie. *) Akrostychon ἀκρόστιχον (z greckiego) rodzaj wierszy, których początkowe głoski tworzą imię pewnéj osoby, lub myśl jaką wyrażają.

Praeludium do pieśni 17.

Andante.

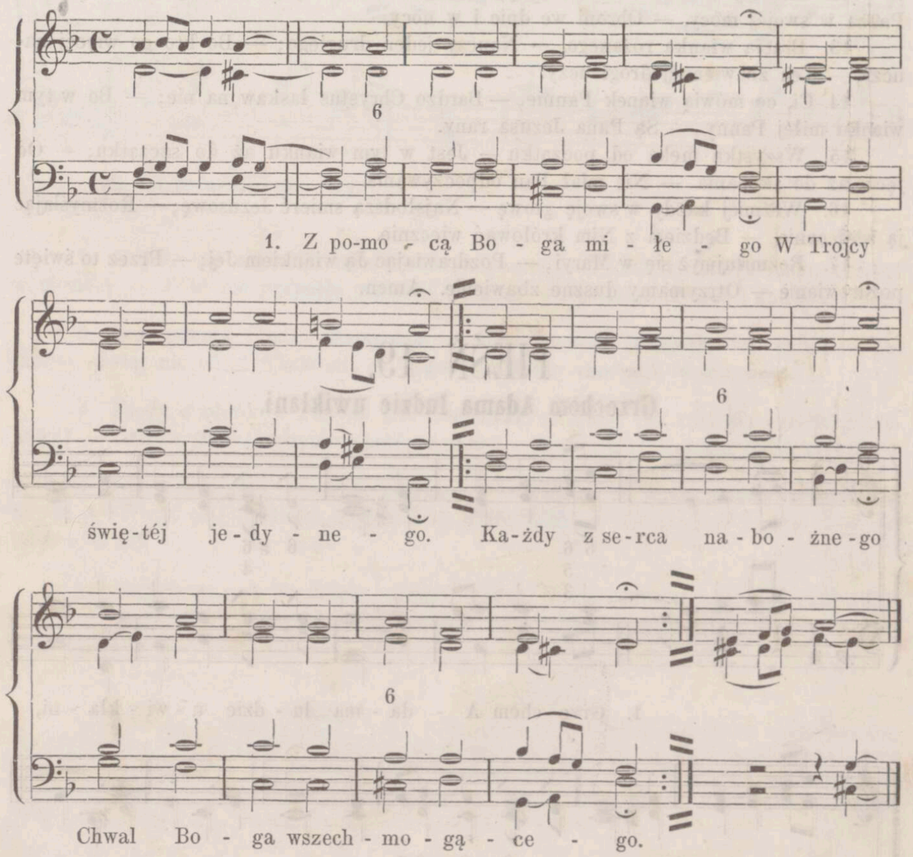

PIEŚŃ 18.

Z pomocą Boga miłego.

(Z Rożańca).

2. Chwal téż miłą Matkę Jego, — Będzie bardzo wdzięczny tego; — Każdy według swéj możności, — Czyń posługę Jéj godności.

3. Wielkie pomocy miewają, — Częstokroć gniew Boży koją; — Bo Panna Syna ubłaga, — Co się ma mścić, to wspomaga.

4. Jest to wianek znamienity, — Z męki Jezusa uwity; — Kto go nabożnie wspomina, — Ubłaga gniew Boga Syna.

5. Ten, co go nabożnie mawia, — Z grzechów go Pan Bóg wybawia; — Smutek od niego oddala, — Z trudnych go rzeczy wyzwala.

6. Wiemy bracia i téż siostry, — Iż cierniowy wianek ostry; — Nosił go Pan na swéj głowie, — Wtłoczyli Mu go Żydowie.

7. Ale nasz wianek różany, — Wdzięczny jest u naszéj Panny, — Bo u Niéj nie pospolity, — Z lilii rajskiéj uwity.

8. Trzy kroć pięćdziesiąt mawiajcie, — Pozdrowienie Jéj dawajcie: — Zdrowaś bądź Panno Maryja, — Jezusowa Matko miła.

9. Przed każdym dziesiątkiem pacierz, — Każdy brat i siostra także; — Bo bez zapłaty nie będzie, — Z Jéj Synem królować w Niebie.

10. Żywe i zmarłe wpisują, — Insi za nie odprawują; — Bracia i siostry za nie proszą, — Z grzechów i mąk je wynoszą.

11. Miłościwe lato dano, — I téż odpusty przydano, — Aby téj Pannie służono, — I Téj pomocy żądano.

12. Kto téj Pannie wiernie służy, — Temu czart najmniéj nie płuży; — Bo go Panna w swojéj mocy, — Obroni we dnie i w nocy.

13. Bracia wianka różanego, — Nauczy jeden drugiego; — Bo kto go więcéj nauczy, — Ten zbawiennéj drogi uczy.

14. Ci, co mówią wianek Pannie, — Bardzo Chrystus łaskaw na nie; — Bo w tym wianku miłéj Panny — Są Pana Jezusa rany.

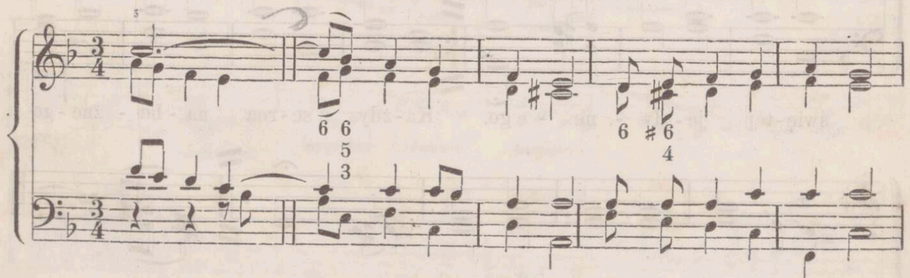
15. Wszystka męka od początku — Jest w tym wianku aż do szczątku; — Od jęcia aż do skonania — Nie miał Pan odpoczywania.

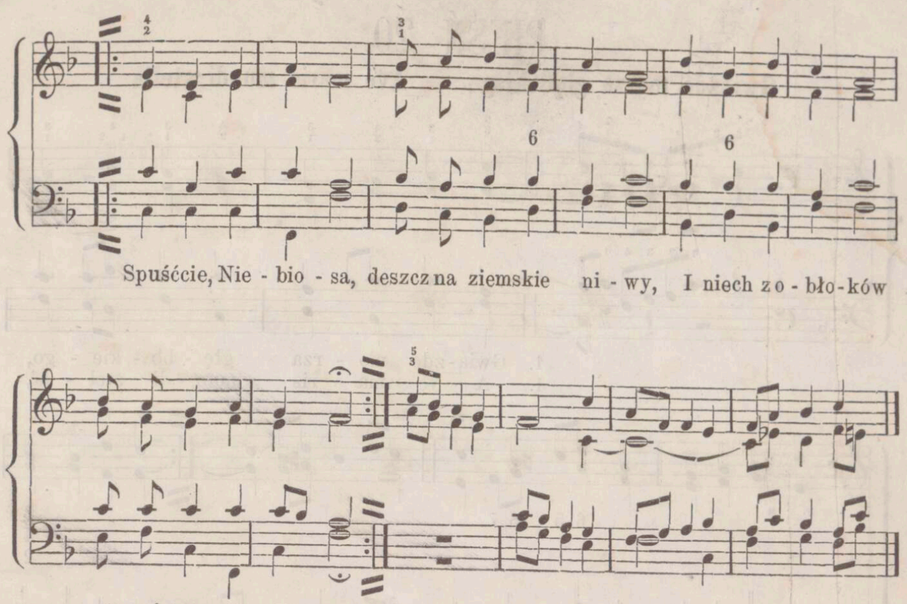
16. Weźmiéj każdy w swoję głowę — Najsłodszą smierć Jezusowę; — Rozmyślając ją serdecznie, — Będziem z Nim królować wiecznie.

17. Rozmiłujmyż się w Maryi, — Pozdrawiając Ją wiankiem Jéj; — Przez to święte pozdrowienie — Otrzymamy duszne zbawienie. Amen.

PIEŚŃ 19.

Grzechem Adama ludzie uwikłani.

2. Błąkał się człowiek wśród okropnéj nocy, — Bolał, i nikt go nie wspomógł w niemocy, — Póki nie przyszła wiekami żądana, — Z judzkiéj krainy Panna zawołana.

3. Ona pokorą i oczy skromnemi — Boga samego ściągnęła ku ziemi; — Że, którego świat nie objął wielkości, — Tego Panieńskie zamknęły wnętrzności.

4. Kiedy z obłoków Pan do nas zstępował, — Świat jak rozległy człeka poszanował; — Człeka, przed którym na potém zginano — Niebieskie, ziemskie, piekielne kolano.

5. Nie naszą jaką zasługą ściągniony, — Miłość go sama wiodła w ziemskie strony, — Wziął ciało ludzkie, z niem ból, niedostatki, — Zbratał się z nami, był Synem u Matki.

6. Dajmyż mu za to dzięki zborze wierny, — Że kochając nas, był nam miłosierny, — I wznosząc serce ku Niebu jasnemu, — Śpiewajmy chwałę Bogu najwyższemu. Amen.

Objaśnienie. Adam (אָדָם) (homo od humus) dawniéj Jadam (z hebr. Adam = człowiek) imię pierwszego człowieka, rodzaju ludzkiego ojca; figurycznie: Stary Adam t. j. człowiek po upadku, przed przyjściem Chrystusa; Nowy Adam, człowiek odrodzony w Chrystusie. — Nasz protoplasta miał z Ewy (*Eva* = חַוָּה t. j matki wszystkich żyjących) a żony swojéj, trzech synów: Kaina, Abla i Seta. Żył 930 lat, z tych 130 w Raju rozkoszy.

PIEŚŃ 20.

Gwiazdo morza głębokiego. — Ave maris mundi stella.

2. Od Aniołów pozdrowiona, — Gdyś poczęła w sobie Pana — Imię Matki, naszéj Ewy — Odmieniaj ku pokojowi.

3. Rozwiąż związki zadłużonym, — Przynieś światłość zaślepionym. — Odpądź od nas, co jest złego, — Daj chcieć i mieć, co dobrego.

4. Iżeś Matką, niech poznamy, — Gdy się więc modlisz za nami, — Niechaj Cię Syn Twój wysłucha, — Ku nam grzesznym skłoni ucha.

5. Panno na wszém osobliwa, — Skromna, cicha i cierpliwa, — Uproś nasze wszystkie winy, — Uczyń z grzesznych Boże syny.

6. Żywot w nas spraw we wszém czysty, — Byśmy mieli wiekuisty, — I Jezusa oglądali, — Z Nim się wiecznie radowali.

7. Chwała bądź Bogu wiecznemu, — Synowi Jego miłemu, — Także Duchowi świętemu, — W trzech osobach jedynemu. Amen.

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA W POZNANIU

30
7652/II

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA
W ŁODZI
M 22692 1
TYLKO NA MIEJSCU

30,/
TYLKO NA MIEJSCU
BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA W ŁODZI
M 22692
M 22692/1
Tnm 38

Ludwik Drozdowicz
organista.

Rok [illegible] cus).

Przez rok koście[illegible] katolicki, ta Matka nasza, ta Oblubieni[illegible]chodzi, ażeby wierni z wdzięcznością roz[illegible] oraz aby mieli spo-sobność zatrudnieni[illegible]emi ćwiczeniami dla zbudowania się i uś[illegible]

Aby człowiek[illegible]czynił podział czasu. Jak wszystko, cok[illegible] i ten podział czasu nosi na sobie piętn[illegible] się na trzy części: Pierwsza, która [illegible]stum Nativitatis Domini), wystawia obr[illegible]nań i oczekiwań starego świata, aż do [illegible]ciły Sprawiedliwego, oczekiwanego od na[illegible]rodzenia aż do Wniebowstąpienia Pański[illegible]żywot ziemski Odkupiciela. Nakoniec t[illegible]tym języku „Zielone Świątki," po grecku[illegible], — Pięćdziesiątnica) aż do Wszystkich Ś[illegible] nam życie kościoła.

Powszechniej[illegible]

Rok kościeln[illegible]u świeckiego, że nie z pierwszym Styczn[illegible] swój początek; rok kościelny nie stósuj[illegible] lecz podług niewidzialnego, niestworz[illegible]ucha świętego. A to słońce weszło i obja[illegible] Zbawiciela, Jezusa Chrystusa, stąd też rok kościelny rozpoczyna się z Adwentem, t. j. z oczekiwaniem przyjścia Messyjasza. Tak samo nie zna rok kościelny czterech pór roku, lecz obejmuje trzy wielkie okresy (cykle) świąteczne: 1) okres (cykl) Bożego Narodzenia, 2) (cykl) Wielkanocny i 3) (cykl) Zielonych Świątek. W pierwszym objawia się szczególniéj miłość Ojca, w drugim miłość Syna, w trzecim miłość Ducha świętego.

Okres Bożego Narodzenia rozpoczyna się z pierwszą Niedzielą Adwentu, ciągnie się aż do ostatniéj Niedzieli po Trzech Królach czyli po Objawieniu się Pańskiém (Epiphania).

Okres Wielkanocny zaczyna się od Niedzieli dziewiątéj, zwaną Siedmdziesiątnica (Septuagesima) przed Wielkanocą, a kończy się z Niedzielą Wniebowstąpienia Pańskiego (Ascensio Domini).

Okres Świąteczny trwa, począwszy od Wniebowstąpienia Pańskiego, aż do ostatniéj Niedzieli po Świątkach.

ku 254/177/20
29.11